Prijs 11 Cts.

VRAAGT DIT BLAD AAN DE KIOSKEN!

Zaterdag 7 Februari 1942
5e jaargang Nr. 131

DE MISTHOORN

SOCIAAL-POLITIEK WEEKBLAD

UITGAVE STICHTING DE MISTHOORN
Hoofdredacteur J. NIJSSE
Redacteuren: Dr. P. MOLENBROEK en ERNST C. H. LOCHT
Redactie en Administratie PRINSENGRACHT 346, AMSTERDAM-C — Postbus 367 — Telefoon 38895

Abonnementsprijs voor Nederland ƒ 1.25 p. kw.; ƒ 4.75 p. jaar. Buitenland ƒ 6.— per jaar; alles franco per post. Losse nummers 11 cents. — Advertentietarieven op aanvraag. Postgiro 322600 ten name van Stichting De Misthoorn.



W. C.: Wat een Rommel — wanneer dat straks tegelijk overkookt!"

„Met hardheid en gestrengheid”



Vernietiging van het jodendom in Europa

Ter gelegenheid van den negenden verjaardag van de machtsovername heeft de Führer een rede gehouden, die wij gevoegelijk als een der belangrijkste kunnen beschouwen, welke we ooit uit zijn mond hebben gehoord. Niet, dat er opzienbarende nieuwe feiten in werden aangekondigd. De oorlog, welken de plutocraten hebben ontketend, zal worden voortgezet tot den dag, dat de aanstichters neergeslagen zullen zijn, onverschillig of deze dag al dan niet in de nabije toekomst zal liggen. Het is een eenvoudige en logische consequentie van de nationaal-socialistische revolutie en wie hieraan mocht twijfelen, wie dus de mogelijkheid van een tweede November 1918 ook maar overweegt, geeft blijk niets te begrijpen van den aard van dezen strijd en van het karakter en het doorzettingsvermogen van de voorvechters der nieuwe orde. Wellicht ten overvloede werd hierop nog eens door den Führer de nadruk gelegd, doch, zooals gezegd, dit was niet het belangrijkste uit zijn rede.

Van veel meer gewicht lijkt ons het feit, dat Hitler mededeelde, dat de oorlog met nog grootere hardheid en gestrengheid zal worden voortgezet en dat de eigenlijke aanstokers, de joden, vernietigd zullen worden. Voor het joodsche bastaardras zal in de toekomst in Europa geen plaats meer zijn. Weliswaar had de Führer reeds bij den aanvang van den oorlog, in 1939, verklaard, dat een nieuwe wereldoorlog tot de vernietiging van de joden in Europa zou leiden, maar dat dit nu nog eens met nadruk werd gestipuleerd, kan niet zonder groote beteekenis worden geacht.

Nu ons werelddeel reeds den derden oorlogswinter meemaakt, nu dagelijks het getal dergenen toeneemt, die aan den lijve ondervinden wat oorlogswee beteekent, nu is het toch ook dringend noodzakelijk, dat de menschen er van doordrongen worden wien ze dit alles te danken hebben. En het zal dit keer niet zoo worden, dat de marionetten hun straf ondergaan, terwijl de eigenlijke hoofddaders vrij blijven rondloopen of hun biezen pakken en ergens anders ter wereld hun vernietigingsspel rustig kunnen voortzetten. Thans zullen de joden moeten boeten voor het onheil, dat zij de niet-joodsche menschheid sinds eeuwen hebben berokkend. Wanneer deze oorlog zijn einde zal hebben gevonden, zal er tevens niet meer worden geredeneerd over een joodsch vraagstuk, dat in den grond der zaak in het geheel geen vraagstuk is. Misdadigers maakt men onschadelijk en men draagt zorg, dat zij niet opnieuw hun kans krijgen. Waarom anders gehandeld met de joden, die de zwaarste misdaden hebben bedreven, welke de wereld kent?

De opruiming en de verbanning van de joden, zij het dan voorloopig slechts in goed afgesloten reservaten, waar zij voor de buitenwereld geen gevaar meer kunnen opleveren, is een van de grondbeginselen van de Europeesche politiek geworden. Daarom verwondert en ergert het ons steeds meer, dat men in Nederland nog altijd het standpunt schijnt te huldigen, dat de joodsche aangelegenheden hier niet zoo straf behooren te worden aangepakt en het lijkt ons langzamerhand de hoogste tijd, dat er eens een frissche wind waait door de stoffige overheidsbureau's.

Aan het Oostfront laten velen van onze beste jongens hun leven voor de instandhouding der Europeesche beschaving en voor de instandhouding van het geheele Germaansche ras. De directe moordenaars behooren tot de dom gehouden slavenbende van Stalin, maar de eigenlijke daders en hitsers zijn de joden, die hier nog vrij rondloopen en zich nog breed maken. En niet alleen zijn zij nog niet gestraft voor datgene wat ze ontketend hebben, maar zij zijn elken dag nog in de gelegenheid hun wandaden voort te zetten. Zij kunnen nog vrijelijk en ongestoord hun gruwel- en leugenberichten verbreiden, zij kunnen nog de geesten van een groot deel van het Nederlandsche volk vergiftigen en ten slotte kunnen ze nog daden van daadwerkelijke sabotage bedrijven of er toe aanzetten. Dat ze deze gelegenheid niet ongebruikt zullen laten voorbijgaan, is zonder meer duidelijk voor ieder, die de joden kent of hun gedrag gadeslaat.

Dezelfde hardheid en gestrengheid, welke de Führer ten aanzien van de algemeene oorlogvoering heeft aangekondigd, zal hier te lande in de eerste plaats ten opzichte van de joden moeten worden toegepast. De Nederlandsche burgers, die van goeden wille zijn, ook diegenen, die zich nog niet tot het nationaal-socialisme bekeerd hebben, hebben er recht op, dat zij geen nadeel ondervinden ten gevolge van daden, die direct of indirect door de joden zijn bedreven. Aan de stille dictatuur van het woestijnvolkje, die sedert den oorlog in de plaats is gekomen van de openlijke terreur uit het democratische tijdperk, moet thans een krachtig halt worden toegeroepen. De joden moeten nu voorgoed worden verwijderd en de knechten, die hen willen beschermen, mogen hun lot verder wel deelen, wat ons betreft. In ieder geval zal ons volk er gelukkiger door worden en de verhouding met het Duitsche volk zal niet langer meer onnoodig worden vertroebeld.

Want het is juist deze verhouding met de Groot-Duitsche natie, die voor de toekomst van de Nederlanders zoo ontzaglijk belangrijk is. Iederen dag, dien wij de joden langer in ons midden dulden, houdt ons een dag langer verwijderd van de verwezenlijking dezer idealistische doelstelling, door de Germaansche Leiders zoo dikwijls naar voren gebracht: hechte, kameraadschappelijke gebondenheid der Duitsche en Nederlandsche volken in een gemeenschappelijke kultuur- en levensruimte. Het dulden van joden in de Groot-Germaansche levensruimte beteekent, dat de volken binnen deze ruimte een levensgevaarlijke ziekte in hun gezonde lichamen laten voortwoekeren. Het is daarom een eisch van zelfbehoud, waarvoor eens de wereld dankbaar zal zijn, dat zij ooit gesteld werd: Vernietiging van het jodendom in Europa!

„Met hardheid en gestrengheid” zij ook hier het parool.

PROF. V. A. KOSKENNIEMI:

VAST VERBONDEN MET HET NOORDEN

OOK FINLAND BEHOORT TOT DE DUITSCH-NOORDSCHE KULTUURRUIMTE

In alle noordsche en westersche landen groeit het besef der gemeenschappelijke gebondenheid en der verbondenheid met de Duitsch-germaansche kultuurruimte. De Finsche hoogleeraar Koskenniemi schildert in bijgaand artikel de gevoelens der Finsche natie.

IEDERE FIN is zich bewust, dat zijn land onverbrekelijk met de groep der noordsche landen is verbonden. Een blik in de geschiedenis, in den socialen opbouw, in het kultureele leven van Finland is voldoende om deze abrupte conclusie te bevestigen. Deze saamhoorigheid is vrij van politieke overwegingen ontstaan en is ook niet door opportune gemeenschappelijke belangen bepaald.

De verbondenheid met het Noorden is een van die onbewuste beslissingen der volksziel, die er reeds was, voor zij in woord en daad gestalte kreeg. De bijna 700 jaar durende gemeenschappelijke geschiedenis Zweden-Finland, de gemeenschappelijke kultureele en religieuse belevenissen, het gemeenschappelijk rechtsbegrip, de gemeenschappelijke wetten en de gemeenschappelijke sociale struktuur, de gemeenschappelijke ervaringen in den strijd tegen de hardheid van de natuur en de geschiedenis, dat alles plaatst Finland in den volkenkultuurkring, waartoe mede Zweden, Noorwegen en Denemarken behooren. Finland behoort tot den kring, dien men „Scandia Maior" *) zou kunnen noemen en ook genoemd heeft.

Het is een van de gelukkigste feiten in de geschiedenis van ons land, dat Finland ook nà zijn scheiding van Zweden zijn noordsche sociale gemeenschapsorde kon bewaren en in eigen volkschen geest de geërfde kultuurvormen verder ontwikkelde, waardoor het zijn bijzondere bijdrage schonk aan de kultureele overleveringen der noordsche broedervolken.

Het Finsche volksepos Kalevala, de dichtwerken van Runeberg en de muziek van Sibelius zijn in de kultuurgeschiedenis van Europa vóór alle andere Finsche kultuurgoederen een getuigenis, dat Finland in de onderlinge uitwisseling der volksche waarden, niet slechts een ontvangend element geweest is.

HET NOORDEN is niet uitsluitend een gesloten kultuurkring, die voor zichzelf leeft. Alfred Rosenberg heeft in een rede onlangs de verbondenheid der noordsche landen met de Duitsch-Germaansche wereld naar voren gebracht. Zulks is onbetwistbaar, wanneer wij denken aan de kultureele verwantschap, en het zou een verloochening van Finlands kultuurgeschiedenis zijn, wanneer men iets anders beweren wilde, dan dat ook ons land onmiddellijk of middellijk vruchtbare kultuurprikkels uit Duitschland gekregen heeft. Onze ontwikkeling der universiteiten, onze volkskerk **) en ons schoolwezen hebben zich onder sterken Duitschen invloed ontwikkeld en het is kenmerkend voor de richting van onze kultureele betrekkingen, dat Duitsch de eerste en bij ons de meest gesproken vreemde taal is; men kan zelfs zeggen, dat zij in de zuiver wetenschappelijke literatuur vóór het Finsch op de eerste plaats komt. De Duitsche taal heeft zich aan de kusten der Oostzee en haar inhammen als voertaal dezelfde plaats veroverd, die het Latijn in de Middeleeuwen had. En het is niet ongewoon, dat de Fin met behulp van deze taal uitwisseling, ook met verder afgelegen talen en kultuurkringen, zoekt. Van de groote filosofen kennen we het best de Duitsche, en hun invloed op onze geestelijke historie is niet gering — wij behoeven b.v. slechts aan de beteekenis van Hegel voor ons nationaal ontwaken te denken. De groote Duitsche dichters zijn ons reeds vanaf de schoolbanken vertrouwd. Daarenboven werken in onze geestelijke levensruimte, evenals in de overige noordsche landen, invloeden van anderen oorsprong, uit Frankrijk, Engeland en Italië — om nog niet te spreken van die kultuurgoederen, die, nagelaten door Athene en Rome, allen volken van het Westen eigen zijn. Maar de directe en indirecte invloeden, die over de Oostzee gekomen zijn, waren het sterkst en zij zijn onlosmakelijk met onzen noordschen wezensvorm versmolten.

DEZE kultureele verwantschap, die zich in den loop der eeuwen tusschen de noordsche volken ontwikkelde en die met vele zichtbare en onzichtbare banden nauwer verbonden is met de Duitsche kultuurruimte dan met welke kultuurruimte ook, schept onbetwistbaar een saamhoorigheid, die niet zonder dat men de feiten der historie geweld aan doet is te breken. De gemeenschappelijke kultureele klankbodem is een belangrijke faktor in het leven der volken. Voor een klein volk en zijn ontwikkeling is het van groot voordeel, wanneer het zich naast zijn eigen volksch bestaan in al zijn leven en werken in harmonie voelt met een grooter gemeenschappelijk kultuurstreven. Het groote wereldgebeuren van heden werpt op dit oogenblik volken en kultuuridealen in den smeltkroes der geschiedenis en veel, dat kortgeleden nog duurzaam en levensvatbaar scheen, heeft zich als zwak en vergankelijk ontpopt. Ook naar het Noorden heeft de strijd der machten zijn arm uitgestrekt en onrustig vraagt men zich af, wat de komende dag zal brengen. Hoe het ook moge zijn, voor ons Finsche volk, dat weer de beproevingen van een zwaren oorlog moet doorstaan, bestaat er temidden van alle onzekerheid geen twijfel over, of het behoort door zijn bloed, door zijn nationaal karakter, door zijn historisch verleden en door zijn geesteshouding tot het Noorden, en alleen daarin ziet het de mogelijkheid van geslacht tot geslacht dat geestelijke en stoffelijke zaad uit te strooien, waardoor het ons tot nu toe is gelukt van onze zijde iets vruchtbaars en waardevols tot het gemeenschappelijke kultuurgoed der volken bij te dragen!



Onuitwischbaar zijn de teekens die een eeuwenlange gebondenheid van Finland in de Noordsch-Germaansche kultuurgemeenschap in het land hebben achtergelaten. De uit de dertiende eeuw dateerende gothische burcht van Viipuri (Viborg) schouwt neer op de in hechte wapenbroederschap aangetreden Duitsche en Finsche troepeneenheden.

---

*) *Groot-Scandinavië, in tegenstelling tot (klein-)Scandinavië): Noorwegen en Zweden. — Red. Mh.*

**) *Finland is voor 98 pct. Evangelisch-Luthersch. — Red. Mh.*

WAT GEBEURT ER IN VICHY?

Een stilte des doods of een stilte voor den storm?

De verbindingen tusschen het onbezette Frankrijk en het bezette gebied zijn uiterst moeilijk. Zoodoende dringen slechts schaarsche berichten uit France inoccupée in het overige Europa door. Wij zijn er in geslaagd door middel van een bijzonderen medewerker, onzen lezers een correspondentie uit Vichy te brengen, die een beeld geeft van de stemming welke daar momenteel heerscht.

VIJF man in den pas, kerels als boomen, kennelijk uitgezocht. Zij marcheeren perfect afgericht, de geweren met opgeplante bajonet aan den schouder. Naast hen gaat de sergeant. Zij dragen leeren jekkers en een valhelm. De motorfietsen hebben zij in de kazerne gelaten, want zij gaan op wacht. Voor het Parkhotel een kort commando: Twee man presenteeren stram het geweer en verwisselen van plaats. De „garde du Maréchal" trekt op.

De kijklustigen, die om dit middaguur het regeeringshotel plachten te belegeren, om den maarschalk te zien, wanneer hij zijn wandeling ging maken, zijn nu verdwenen. Verdwenen zijn ook de menschenmassa's, die het „park", de driehoekige aanplanting, waaromheen de hotels zijn gegroepeerd, bevolkten, „wacht klopten" en parolen van den dag uitdeelden, alsof het nieuwe regime nog moest worden omgevormd.

Hoe snel leven wij toch! Wanneer tegenwoordig stoffige Vichyoten in de bar bij hun apéritif zitten, dan doen zij in zwakke uren in „Vichyromantiek", dan spreken ze weemoedig van den goeden ouden tijd, toen het Parkhotel nog op een Jeruzalemschen tempel uit de oud-testamentarische aera leek. „De goede oude tijd" — dat waren de weken na den wapenstilstand, toen nog „groote politiek" gevoerd werd in de kleine bar naast de hal van het Parkhotel. Als haringen in een ton stonden de mannen hier bij elkaar, nieuwbenoemde departementeele ambtenaren, die juist hun kort tevoren benoemden voorganger hadden weggedrukt, parlementariërs, die aan hun gefailleerd verleden een betere toekomst wilde plakken, vertegenwoordigers van diplomatieke missies uit de heele wereld, die hun ooren gespitst hielden en Engelsche geheime agenten, die precies het tegenovergestelde dachten van hetgeen ze zeiden.

In de hal golfde een groote massa. De meesten hadden een onfeilbaar recept voor Frankrijks redding in den zak. Zij stroomden de beide trappen op, onmiddellijk in de kamers van hooge en nog hoogere ambtenaren. De liften liepen warm, want zij stegen en daalden onophoudelijk met hun zware lasten. Dikwijls daalde ook deze of gene minister af naar de hal om zijn hart uit te storten. Men wist nauwelijks wie er regeerde en wie niet.... en morgen kon het weer anders zijn.

INTUSSCHEN is Vichy wel zeer nuchter geworden. Het operettekarakter van de kleine residentie is verdwenen. De hal is leeg, de beurs van meeningen, geruchten en politieke intimiteiten is uitgestorven. De glaswand, die een hoek van de hal afsloot om den maarschalk bij bijn maaltijden voor tocht te vrijwaren, is verplaatst. Er is niets meer te doen in Vichy. Nog in October 1940, toen de maarschalk van zijn historische ontmoeting met den Führer in Montoire terugkeerde, konden allen hem in de hal begroeten. „Allen" — dat waren natuurlijk niet de inwoners van Vichy, die aan gasten gewoon zijn, en die in de regeering en haar meeloop nauwelijks iets anders zagen dan Ersatz-kuurgasten, maar dat was de groote massa der „belanghebbenden", van wie slechts weinigen de vele reinigingsacties in de onromantische omgeving als zgn. „anciens de Vichy" te boven kwamen. Toen echter waren ze er „allen". De hal was zóó vol, dat de maarschalk door een achterdeur binnengelaten moest worden. Ja, de tijden zijn wel veranderd. Zou de maarschalk vandaag uit Montoire terugkomen, dan zou geen bedeesde politieagent de heelemaal achteraan op hun teenen staande menschen verzoeken een oogenblikje op de straat te gaan staan, opdat de staatschef zijn eigen woning zou kunnen betreden.

Nog weemoediger worden de „ouden van Vichy", wanneer zij een paar huizen verder gaan en het „Hotel des Ambassadeurs" binnentreden, waarin zeer zinvol het corps diplomatique is ondergebracht. Diplomaten uit alle landen ter wereld, van wie „in den goeden ouden tijd" de Engelschen ook reeds ontbraken, in één enkel huis bijeengebracht — dat is op zichzelf reeds een zóó zeldzame bezienswaardigheid, dat zij de stemming te Vichy wel mee bepalen moest. De hal van „Ambassadeurs" kon er zich op beroemen een grooter plenum te bevatten dan het paleis van wijlen het Geneefsche Instituut. Ook dat is voorbij. In deze lang vervlogen tijden stond Engeland nog in Europa — en als was het in Vichy niet meer toegelaten, toch stond het midden tusschen de gasten van „Ambassadeurs" en voerde door velen van hen het woord.

Destijds was er nog whisky, destijds sprak men over het Balkanfront, dat zich ging vormen, van het „Donaufront", dat zou kunnen ontstaan. Veelbelovend verlieten de sovjet-diplomaten „Ambassadeurs", betrokken een eigen huis, verhoogden hun personeel tot bijna 100 man en hun autopark tot ongeveer 30 personenauto's, zoodat de Amerikanen, die er maar 19 hadden loopen, bijna jaloersch werden. „Propaganda" was het groote, allesbeheerschende slagwoord. De parolen werden in „Ambassadeurs" uitgegeven. Koeriers kwamen en gingen. Men noteerde, wie met wien gesproken had en hoe lang en men rook bijna wàt er gesproken was. Het Engelsche front in Europa stond nog, en in dit hotel in Vichy demonstreerde het met een ijver, die reeds toen een, weliswaar eenigszins nerveuze, maar toch zichtbare uitwerwerking had. Sluitingsuur? Voor „Ambassadeurs" bestond het niet. Hoe méér de ochtend naderde, des te grooter werden de illusies. Er was toen immers nog whisky in Vichy!

En thans?

De hal is leeg, alsof een seizoen voorbij is. Twee, hoogstens drie tafels zijn bezet. Men bridget, urenlang. Discussies? Propaganda? Tempi passati! En hoe velen moesten intusschen gaan! Hoevelen werden door anderen vervangen! Het Engelsche front is uit elkaar geslagen, de resten hebben zich verzameld aan de Côte d'Azur. Welke „missie" zouden zij immers nog vervullen? En problemen? Het kontinent groeit tot een eenheid en dat is een interne aangelegenheid, die zich systematisch voltrekt. Dat kan vanuit „Ambassadeurs" noch verhaast noch verhinderd worden. De illusies zijn vervlogen. Menigmaal wordt geeuwend in de hal gevraagd, of de Amerikanen er eigenlijk nog wel zijn. Een ander geeuwt terug, dat hij het niet precies weet. Interesseert het nog iemand? Het kaartspel is veel belangrijker geworden, want daarmee kan men inderdaad den tijd dooden!

Het is mogelijk dat verschillende onzer correspondenten hun **richtlijnen** nog niet ontvangen hebben. Zij kunnen die dezer dagen tegemoet zien. Intusschen zagen wij gaarne, dat nog enkele lezers in het **zuiden en noordoosten** van ons land zich beschikbaar stelden **als correspondent**.

Het viel ons op....

.... dat nooit te voren een admiraal zoo snel opklom langs den ladder der maritieme carrières en zoo snel weer omlaag stortte als Husband E. Kimmel. Bij zijn benoeming, bijna een jaar geleden, passeerde hij achttien voormannen. Een persoonlijke vriendschap met den minister van Marine, Knox, bewerkte zijn introductie in het Witte Huis, waar hij sindsdien alle beraadslagingen van den president bijwoonde, totdat hij tot opperbevelhebber der Pacific-vloot benoemd werd. De gebeurtenissen op Hawaii en zijn volkomen falen daarbij, brachten hem nu voor den krijgsraad, waar hij op alle vragen niets anders wist te antwoorden dan: „Daarop kan ik niet antwoorden!" Het leek erop, dat hij ter dood veroordeeld zou worden, maar zijn hooge beschermers zullen hem wel weten te redden. Kimmels strategisch inzicht wordt onthuld door de rapporten der onderzoekings-commissie, die vermelden, dat hij, nadat het grootste deel der Hawaii-vloot door de Japansche bommenwerpers zwaar was beschadigd, het bevel „in slagorde gaan" gaf. Intusschen heeft de vlootkommissie van het huis van afgevaardigden een verder onderzoek naar de ramp van Pearl Harbour afgewezen. Blijkbaar wil men de gemaakte blunders geheim houden..

.... dat Lord Beaverbrook, de trouwe satelliet van Mr. Winston Churchill bij zijn land- en zeereisjes, aan den vooravond van de Lagerhuiszitting zoo'n opwekkend radiospeechje hield over de reis naar Washington. De Lord vertelde over de avontuurlijke vaart met de „Duke of York", over de gezellige ontbijtmaaltijden, die Churchill en Roosevelt samen hielden, (de laatste nog in bed), enz. Over het doel van de reis wist Lord Beaverbrook niets anders te verhalen, dan dat zij gegaan waren „to get materials" en dat „to get something is always much more difficult than to give something". Desniettemin noemde hij zijn meester „a master of mysteries of war" en dat is nog zoo gek niet, gezien het vele, dat zelfs Churchill bij dezen oorlog verborgen gebleven is....

MODERNE KRUISRIDDERS

EEN NIEUWE MISDAAD DER ROOMSCHE GEESTELIJKHEID!

Het meerendeel der Unie-reactionairen was uit Roomsche kringen afkomstig. Roomsche bonden gingen op hoog bevel „en masse" over naar de vergaarplaats van al het gehits en gekuip, van al het negativisme en van al het doellooze idealisme. Meneer pastoor en de kapelaans spoorden de geloovigen-in-den-Heer in hun kanselredes versluierd en bij huisbezoek openlijk tot aansluiting bij de Unie aan. Zelf gaven zij het goede voorbeeld. En duizenden schapen volgden de herders......

Het meerendeel der politiek-ongeorganiseerde anti's was en is van Roomschen huize. Zij vormen de stiekume propagandisten van Radio-Londen in zijn roode en oranje uitzendingen, de stille verspreiders van volksbedervende giflectuur en de heimelijke distribuanten van onrustverwekkend leugennieuws. Zij plaatsen hun vinnige opmerkingen in trams en treinen, achter de hand en achter de krant, of — wanneer er geen gevaar te duchten schijnt — brutaalweg, hardop. Zij spannen alle krachten in, om, vereenigd met de welbekende joodsche en kommunistische avonturiers, in hun zgn. „geheime" kongsi's den dag hunner bevrijding voor te bereiden. Zij werken aan de herleving van „vrij Nederland"!

Het meerendeel der wegens staatsgevaarlijke acties gearresteerde en veroordeelde politieke haatzaaiers komt uit het Roomsche kamp. Onverdachte bron heeft dat nog onlangs bevestigd.

't Is duidelijk, dat deze Roomsche volksgenooten veelal niet uit eigen beweging overgaan tot hun daden van sabotage, terreur en volksondermijning, doch daartoe opgezet worden door de machtige organisatie, die meent in deze landen te kunnen winnen, wat zij elders verloor, door de kerk van Rome. Het machts-instituut der Vatikaansche kaliefen, door alle eeuwen heen een gevaar voor de politieke eensgezindheid van welke natie ook, heeft zich in den strijd tegen de voorvechters der nieuwe wereldordening niet onbetuigd gelaten. Steeds weer opnieuw heeft zij de in haar klauwen gevangen geloovigen opgewekt te strijden tegen de verwezenlijking dier orde van liefde en gerechtigheid, die zich uit het idealisme en de werkelijkheidszin van groote Germanen zal kristalliseeren. Zij deed dat, omdat zij voelde, dat de verwerkelijking dezer orde haar eigen onmacht, haar eigen falen en haar eigen misleidende praktijken in het schrilste licht zou plaatsen. Zij deed het openlijk, waar en zoolang zij de kans kreeg, in kerk en school en gezin, door middel van de kerkelijke pers, rondschrijvens en herderlijke brieven; zij deed het verstolen, toen haar de wapens uit de hand werden genomen. En ondertusschen zaaide zij, die predikster van liefde moest zijn, de haat in duizenden harten, zij bracht twijfel en vertwijfeling in duizenden levens en wantrouwen in evenvele gezinnen. Nu sluipen zij, de priesters, die predikers van een goddelijke openbaring zouden moeten zijn, van *de* goddelijke openbaring dezer dagen, door de dorpen en steden en hitsen op tot broedermoord en illegale acties, die, door domheid van opzet, slechts den dilettantischen uitvoerders onheil kunnen brengen. Doch dat is bijzaak! Hoofdzaak is, dat Rome's macht op politiek gebied niet geknot wordt! Daar mogen de geloovigen aan opgeofferd worden!

Een nieuw parool is uitgegeven: Geloovigen, draagt het kruis! Toont, dat gij volgelingen van Christus zijt en van hèm alleen! En de geloovigen dragen het kruis. Zij dragen het kruis van hun domheid, hun argeloosheid, hun slaafsche onderworpenheid aan de duistere machten, die het hoogste symbool eener geloofsgemeenschap misbruiken voor de bevrediging harer laagste egoistische lusten! Uitdagend of gluiperig-loerend, brutaal of bedeesd, zoo bewegen zij zich door de straten der steden, de geteekenden met het gouden kruis, de lammeren, die zich willoos ter slachtbank laten leiden....

En achter de ramen van een hoog en statig huis grijnslacht een herder, die geen „goede herder" meer is, maar bereid voor eigen zaak zijn kudde in te zetten....

Nationaal-socialisten!

Het zal voorloopig geen zin hebben, de misleide volksgenooten, die zich het kruis der Christenheid lieten opspelden als symbool hunner geestelijke leegheid, te bekeeren. Zij zijn *te* verblind, deze volksgenooten. Zij zijn te *trouw* ook aan hun kerkelijke leiders, in wie zij steeds de afstraling zoeken van dat hooge, waarvoor zij bereid zijn hun kruisje te dragen....

Bedenkt, nationaal-socialisten, dat deze Roomsche volksgenooten niet in eerste instantie de ware schuldigen zijn. Bedenkt, dat de èchte misdadigers zich schuil houden in hun groote huizen, achter de gesloten gordijnen. Beheerscht U daarom, wanneer gij een modernen kruisridder ontmoet. Hij is slechts een der vele Don Quichottes van onzen tijd en ook hij zal den strijd tegen de windmolens moeten opgeven. Want de molens malen, ononderbroken, gedreven door goddelijke natuurkrachten, die spotten met het kleinzielig en machtswellustig gewroet van kerkelijke prelaatjes. Rome heeft den politieken strijd in Nederland verloren en tracht nu een godsdienststrijd te ontketenen. Het is niet noodig, dat het bloed van verblinde volksgenooten daarvoor vloeit. De zege is toch ons.

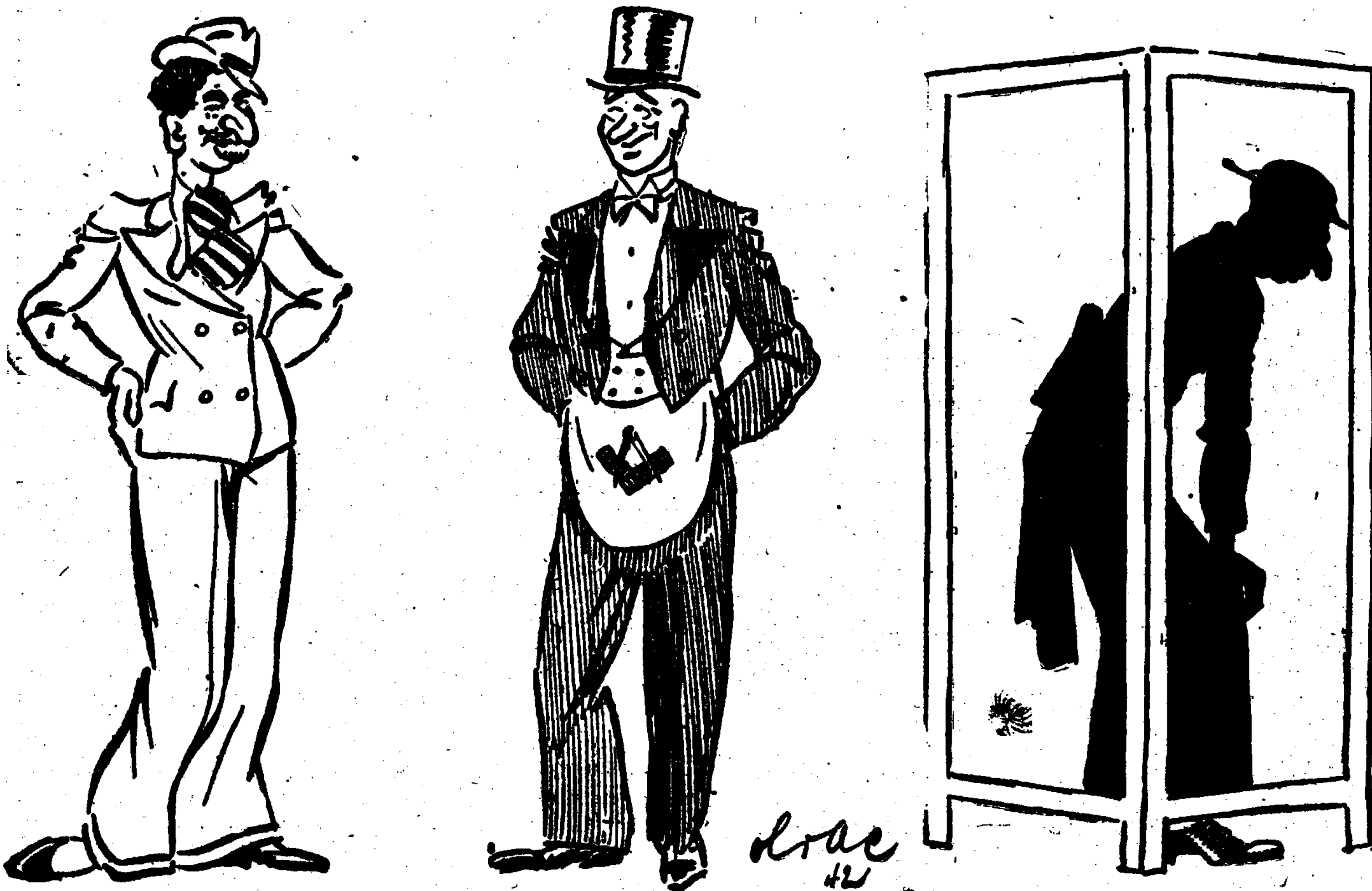
W. A. op straat

Het is, voor zoover bekend, voor het eerst, dat de W.A. te Amsterdam als onderdeel der ordepolitie in functie is getreden. Hoewel de omstandigheden, waaronder een en ander geschiedt, niet van dien aard zijn, dat wij over het eerste optreden der weerafdeelingen hoeven te jubelen, verheugt het ons toch, dat men er eindelijk is toe overgegaan de W.A. bij de handhaving der orde in te schakelen, en haar daarmede een taak toe te vertrouwen, die naast strenge discipline en uiterste vastberadenheid vóór alles grooten **t a c t** zal kunnen eischen.

En in dàt opzicht kan de toestand van thans wellicht een leerschool zijn, en goede vruchten afwerpen.

Wij hoeven ons immers niet te verhelen, dat de groote massa van het volk beslist afzijdig, zoo niet vijandig staat tegenover de W.A. Waar nationaal-socialisten en de nationaal-socialistische beweging gehaat worden, concentreert zich deze haat met verdubbelde heftigheid op de W.A. Niet in de laatste plaats is zulks een gevolg van de volkomen onwetendheid der bevolking ten aanzien van wezen en doel der W.A. Waar men de W.A. op haar best leert kennen, zooals b.v. bij den jongsten luchtaanval op Rotterdam, leert men haar ook waardeeren. En wij mogen niet vergeten, dat duizenden W.A.-mannen, gehoorgevend aan de roepstem van hun Leider, zich ingezet hebben in het Oosten. Daar staat echter tegenover, dat geuniformeerde W.A.-mannen, bijna steeds zonder medeweten hunner commandanten, soms (individueel of collectief) op een dergelijke irriteerende en volkomen overbodige wijze in het openbaar zijn opgetreden, dat zij den haat van vele volksgenooten hebben verwekt. Het is duidelijk, dat in de meeste gevallen de betrokken leden der weerafdeeling, bij gebrek aan een taak in de gemeenschap, zichzelve een taak hebben opgelegd. De uitvoering daarvan, zonder bekwame leiding en zonder korpsverband, móest spaak loopen.

Thans heeft de W.A. een taak, die haar officieel is toegewezen, en die zij volvoert als organisatie. Wij hopen, dat het beleid, waarmede de W.A.-mannen zich van hun opgave zullen kwijten, vele volksgenooten dichter tot de W.A. mag brengen.



Links: „Volksche Aanval", het blad waaraan wij deze teekeningen ontleenen, schrijft:

Tien jaar geleden zoudt gij den linker zonder meer uw vertrouwen hebben geschonken. Thans weet gij beter!

Vijf jaar geleden hadt ge ook niet den minsten argwaan tegenover het middelste heerschap. En nu?

En hoe lang, Vlaming, duurt het nog, vooraleer gij uw **a r g e l o o s h e i d** *tegenover dien rechtschen legt?*

WERELDGEBEUREN VAN DEZE WEEK



Daar zijn dan allereerst twee samenkomsten, die in het wereldgebeuren, zooals zich dat deze week voor onze oogen afspeelde, de aandacht trekken. In het Berlijnsche Sportpalast richtte Adolf Hitler, ter gelegenheid van de herdenking van den 30sten Januari 1933, zich tot het Duitsche volk. In een magistrale rede schilderde de Führer heden en verleden voor ons af en bezielde hij ons opnieuw met dat onwrikbare vertrouwen in de toekomst, dat tenslotte aan Duitschland en daarmede aan Europa de overwinning in den strijd tegen bolsjewisme en plutocratie, tegen jodendom en vrijmetselarij, tegen kapitalisme en onderdrukking zal brengen.

Welk een poover figuur sloeg daarnaast Winston Churchill in het Britsche Lagerhuis. Zag de Führer zich telkens gedwongen een oogenblik af te breken, omdat minutenlange ovaties in laaiende geestdrift opbruisten uit de menigte, de Engelsche minister-president moest het ervaren, dat zijn woorden met zooveel wantrouwen werden begroet, dat het zelfs aan zijn naaste medestanders den moed ontbrak, hem te ondersteunen. De met nagenoeg algemeene stemmen aangenomen motie van vertrouwen stelt daarbij in het licht hoe het dezen beroepspolitici ontbreekt aan moed en aan zin voor verantwoordelijkheid. Wel constateerden zij — in de voorafgaande debatten kwam dit maar al te duidelijk tot uiting — dat de wagen in de modder was vastgeloopen, maar geen hunner is bereid de leidsels over te nemen uit de handen van den alcoholist, die daarvoor meer dan wie ook de schuld draagt. Uit de manier, waarop het regeeringsbeleid in bladen als „Daily Herald" en „Daily Mail" „gekraakt" werd, blijkt overigens wel, hoe het in werkelijkheid gesteld is met het vertrouwen en het aanzien, dat deze premier bij het Engelsche volk geniet.

Na twee en een half jaar oorlog, zoo bekende Churchill, was het slechts gelukt, het hoofd boven water te houden. Maar vraag niet hoe....! Sedert September 1939 werd Engeland geheel van het Europeesche vasteland verdreven. Niet slechts zijn eer verloor het daar, maar ook zijn import van levensmiddelen uit dit gebied en al zijn financieele en economische bezittingen. De beleggingen in Amerika werden voor schuld verkocht; talrijke steunpunten, peilers, die het Britsche wereldrijk droegen, werden „verpacht" en lijdelijk zag het toe, hoe het verdrongen werd van de Zuid-Amerikaansche markt. Een goed deel van zijn handelsvloot rust, met de ladingen en met vele slagschepen, vliegkampschepen, kruisers, torpedojagers, duikbooten, vliegtuigen, enz. op den bodem van den oceaan. Zijn steden en dorpen, fabrieken en werven, havens en pakhuizen werden in puinhoopen herschapen. Zijn dominions verbreken de banden met het moederland, de ontevredenheid in de koloniën neemt toe van dag tot dag. Hongkong viel, Singapore is ingesloten.... En boven dit alles neemt het tekort op de Engelsche begrooting toe met ruim 10 millioen pond sterling per dag. En dat spreekt nog van „het hoofd boven water houden"....

De Pan-Amerikaansche conferentie behoort alweer tot het verleden. Haast had deze nog het leven gekost aan een Argentijnschen minister. Diens vliegtuig bleek overbelast en viel in zee. Was het gewicht van het overigens zoo geduldige papier, waarop de talrijke resoluties, moties en notulen waren geboekstaafd voor het nageslacht, onderschat? Overigens maakte deze geheele conferentie geen al te veiligen indruk. Weliswaar werd besloten, nadat een bombardement van zilveren kogels uit het land van Uncle Sam de noodige slachtoffers had gemaakt, om de betrekkingen met de As-mogendheden te verbreken, maar achteraf blijkt, dat Argentinië en Chili, de twee toonaangevende landen van het Zuid-Amerikaansche werelddeel, zich daar voorloopig nog niet bij aansluiten en zich bepalen tot een afwachtende houding. Hoe dit ook zij, reeds in ons vorig overzicht wezen wij erop, dat, welke besluiten er op deze conferentie ooit zouden worden genomen, in de feitelijke situatie geen verandering van eenig belang zou kunnen intreden, omdat de scheepvaartverbindingen tusschen Europa en Amerika reeds lang verbroken zijn. Eerst na het beëindigen van den oorlog zullen de As-landen, zullen dus Europa en Azië bepalen, welke houding tegenover Noord- en Zuid-Amerika zal worden aangenomen. Het heeft geen zin, zich thans daarin te gaan verdiepen.

In weerwil van het protest van De Valera, die eraan herinnerde, dat ook deze oorlog toch gestreden wordt voor „democratie" en „zelfbeschikkingsrecht der volken", zijn Amerikaansche troepen in Noord-Ierland aan wal gegaan. Wij achten het mogelijk, dat deze „landing" eenigen indruk zal maken op de goegemeente in Amerika, die, het is reeds lang bekend, uitermate slecht op de hoogte is met de Europeesche aardrijkskunde, doch een militaire beteekenis kan men er geenszins aan hechten. Eerder het tegendeel, want de verzorging van deze zes- of achtduizend manschappen eischt weer een aanzienlijke hoeveelheid scheepsruimte, welke noodzakelijkerwijs aan andere, zeker niet minder belangrijke verbindingen zal moeten worden onttrokken. De verliezen op de Amerikaansche kust, waar in den tijd van één week niet minder dan 43 koopvaardijschepen door de Duitsche duikbooten tot zinken werden gebracht, vestigen nog eens in het bijzonder de aandacht op dit punt.

Vidkun Quisling, die, nadat hij van 1918 tot 1928 als diplomaat de zegeningen van het bolsjewisme in de Sovjet-Unie zelf had leeren kennen, na zijn thuiskomst de „Nasjonal Samling" oprichtte als een wapen tegen de gevaren, die het Noorsche volk bedreigden, heeft zich belast met de leiding van de eerste nationale Noorsche regeering. Hier is dus een eindpunt bereikt. Noorwegen heeft als eerste West-Europeesche staat, nadat de vroegere regeering met den koning de wijk naar Engeland genomen had en het land in een ontredderde positie achterliet, zijn politieke zelfstandigheid heroverd. Het is bereid deze zelfstandigheid aan te wenden in nationaal-socialistischen zin, in het belang van het Noorsche volk, in het belang van geheel Europa en in het bijzonder in het belang van Duitschland, waarmede het zich in Germaansche lotsverbondenheid vereenigd weet. Andere landen zullen zeker volgen. Wij denken aan België, aan Frankrijk, dat nog steeds aan een gevaarlijke gespletenheid ten prooi is en wij denken, niet in de laatste plaats aan het eigen land, aan Nederland, waar-

(Vervolg op pagina 14)

BINNENLANDSCH OVERZICHT



De Koninklijke Royal Air Force heeft weer een nieuwe bladzijde vol heldendaden aan haar geschiedenis toegevoegd. Met weergalooze dapperheid zijn de dikbetaalde moordenaars van Churchill, behoorende tot alle nationaliteiten, boven Nederland verschenen om lukraak hun bommenlast naar beneden te donderen. Het toch reeds zwaar geteisterde Rotterdam kreeg opnieuw het leeuwendeel te verwerken: alleen in deze stad vielen 24 dooden, 61 zwaar- en een groot aantal lichtgewonden te betreuren.

Een ieder die met eigen oogen de aangerichte schade in oogenschouw heeft genomen, wéét, dat hier zelfs iedere poging om militaire doelen te raken achterwege is gebleven. Het lijkt wel of er weer een stelletje piloten „klaar gestoomd" was, dat nu, niet te ver van huis en vooral niet boven het voor hen gevaarlijke Duitsche Rijksgebied, nog een practische oefening moest meemaken in het loslaten van bommen. In Churchillstijl is de oefening schitterend gelukt: niet één Duitsch burger of soldaat is getroffen, het zijn uitsluitend burgers van de „bondgenooten" die het loodje moesten leggen. Van de voortreffelijk geraakte „militaire" doelen noemen wij een ijzerwinkel: daar kunnen die gemeene Duitschers alvast geen kopspijkertjes meer koopen, zoodat mag worden aangenomen, dat ze binnenkort allemaal met losse zolen onder hun schoenen loopen.

Weg met den spot, waarde lezer: het is een te trieste geschiedenis. 't Is al erg genoeg dat Nederlanders deze misdadige piraten-aanvallen een uitstekende remedie noemen tegen de Engelsche ziekte.... en deze Nederlanders nog gelijk hebben ook. We zijn althans nu zóóver gekomen, dat het niet minder misdadige sprookje, dat de Duitschers zèlf deze bombardementen uitvoeren, niet meer wordt gehoord. We zouden er zelfs een lief ding voor over hebben, wanneer een hypocriet als Gerbrandy na zoo'n bombardement in een stad als Rotterdam zelf eens kan hooren, hoe het volk in welks naam hij spreekt, over hem en de zijnen denkt. 'n Remedie tegen de Engelsche ziekte. 't Is een paardenmiddel, hard en genadeloos.

Bovendien bitter. Bitter omdat elders aan het oorlogsfront verblinde landgenooten voor het perfide Albion doodbloeden; omdat in Azië Nederlandsche jongens van toeten noch blazen wetend, opgehitst door een misdadige propaganda, voor een verloren zaak verrekken, op hetzelfde oogenblik, dat hun ouders en familieleden, vrienden en bekenden in het vaderland aan de stomme terreur van Churchill's nachtpiraten bloot staan. Zij halen in Singapore en de straat van Makassar voor Engeland de kastanjes uit het vuur: als dank daarvoor bombardeert de Royal Air Force, die dáár niet te vinden is, Rotterdam! Op hetzelfde oogenblik, dat de Duitsche troepen van generaal Rommel Benghazi binnenrukten, donderden de bommen op Nederlandsche huizen: 'n arbeiderswoning in een schamele buurt. En dan praten de schurken aan den overkant nog over de Duitschers als „de moordenaars van Rotterdam". Honderdduizenden Rotterdammers wéten echter waardoor hun stad gedeeltelijk verwoest is — niet door bommen, maar door brand. Daarbij voerden we met Duitschland oorlog en zijn de Engelschen zoogenaamd onze „bondgenooten" (De Hemel heeft ons volk er mee gestraft!). Het is echter de vraag, waardoor meerdere Rotterdammers smartelijk het leven moesten laten: door het bombardement van de Duitschers, of de bezoeken van de „bondgenooten".

Wij zijn dankbaar voor de wetenschap, dat deze piraterij niet ongewroken zal blijven. Het uur der vergelding nadert, naarmate het voorjaar naderbij komt. De Führer heeft in zijn machtige rede van 30 Januari geweldige operaties in het vooruitzicht gesteld. Hij snoeft niet, maar wéét wat hij zegt. Albion vraagt om zijn verdiende loon. De Hemel geve, dat Albion geen stuiver tekort komt.

Volksopvoeding

Onze aandacht werd gevestigd op een merkwaardige advertentie in het „Vaderland" van Donderdag 28 Januari. Daarin maakte een flat-bewoonster bekend, dat zij haar taschje met geld en distributiebescheiden in een boom (!) had laten liggen. Hoe deze tante er toe komt dáár haar spulletjes te deponeeren, mag Joost weten, maar het staat er. In die advertentie nu werd de vinder verzocht het taschje terug te bezorgen, „het geld kan behouden worden; geheimhouding verzekerd". Dit is toch al een bijzonder merkwaardige methode van volksopvoeding. Dat een juffrouw, die haar taschje in een boom neerlegt er toe komt, een advertentie te plaatsen, is het gekste niet; wel dat deze sanctionneering, beter gezegd de belooning van de misdaad in de advertentiekolommen geduld wordt. Wellicht kan de afdeeling Perswezen van het departement van Volksvoorlichting hier haar aandacht eens aan besteden.

Aanschouwelijk onderwijs

Op het oogenblik, dat wij dit schrijven, is het weliswaar niet zoo bar koud meer, maar de sneeuw valt nog in bijna ongekende hoeveelheden.. op de bergen sneeuw die er nog lagen. Het kwik is daarenboven in de afgeloopen weken tot een peil gedaald, dat ons alles behalve gelegen kwam. Wij hebben, kort en goed, een heel klein beetje Russischen winter gehad en ons een flauw beeld kunnen vormen van de omstandigheden, waaronder de soldaten in Rusland moeten vechten. Wij hebben het nu niet over de vrome broeders, die zich als volleerde sadisten daarin zitten te verkneukelen, maar spreken voor den Nederlander — ook den tegenstander — die nog sportief kan denken. En dan verrijst voor ons het beeld van den onbekenden, naamloozen soldaat, die met weergalooze zelfverloochening en overgave, zijn harden soldatenplicht doet — grootscher en geweldiger dan ooit tevoren. Onder de gegeven omstandigheden in Rusland wordt iedere aanval een heldendaad van de eerste orde, ieder standhouden een gigantische prestatie, ieder terugtrekken op voordeeliger stellingen een strategische overwinning.

Wie de verhoudingen in Duitschland kent, wéét, dat de oproep van Hitler tot zijn vaderland, om door het produceeren van wapens, munitie en transportmiddelen zich de opofferingen van het front waardig te toonen, niet vergeefsch zal zijn. Het voorjaar is reeds in zicht. Dan zal blijken — uit f e i t e n, die niet ongedaan kunnen worden gemaakt — dat Duitschland niet stil heeft gezeten, maar volledig bereid is in bloed en zweet eigen levensexistentie — en daarmede Europa's levensexistentie — tot iederen prijs te verdedigen.

NIEUWS VAN DE WEEK

29 JANUARI: O.K.W.: Succesvolle actie aan het Oostelijk front — It. w.m.b.: Verkenningsactie in de Cyrenaica — Jap. w.m.b.: Overgave van Corrigedor verlangd; Noordelijk deel van het eiland Singapore door de Britten ontruimd — Scherpe critiek op de politiek van Churchill in het Engelsche Lagerhuis — Zuid-Amerikaansche landen, uitgezonderd Chili en Argentinië, verbreken de betrekkingen met de As-landen. Adm. Kimmel, commandant der Amerikaansche vloot te Hawaii ter dood veroordeeld — Agent Bijeveld, schuldig aan den dood van W.A.-man Peter Ton, veroordeeld tot 14 dagen hechtenis — Engelsche luchtaanval op Rotterdam; 24 dooden, 61 gewonden.

30 JANUARI: O.K.W.: Duitsche duikbooten brengen in de Amerikaansche wateren opnieuw 74.000 ton scheepsruimte tot zinken — It. w.m.b.: Benghasi door de Duitsch-Italiaansche troepen heroverd — Jap. w.m.b.: Japansche troepen genaderd tot 18 km. van de vesting Singapore — Rede van den Führer ter herdenking van den 30en Januari 1933 — Motie van Vertrouwen in het Lagerhuis aangenomen.

31 JANUARI: O.K.W.: Bolsjewisten ten N.O. van Koersk teruggeslagen — Jap. w.m.b.: Sambas op Ned. Borneo bezet; Britsche troepen op eiland Singapore teruggetrokken — Kroatië treedt toe tot militair pact tusschen Duitschland, Italië en Japan — Dr. Pulles benoemd tot burgemeester van Eindhoven.

1 FEBRUARI: O.K.W.: In Orel-gebied 16 plaatsen door Duitsche troepen bezet — Jap. w.m.b.: Moulmein (Birma) door Engelsche troepen ontruimd; nieuwe landingen op Britsch Borneo — Vidkun Quisling leider der nationale regeering van Noorwegen — Dr. Tollenaere, prop. leider v. h. Vlaamsch Nat. Verbond, in het Oosten gevallen — Dr. R. Mengelberg 50 jaar.

2 FEBRUARI: O.K.W.: In de Canadeesche wateren torpedojager tot zinken gebracht — It. w.m.b.: Barce in Noord-Afrika door Duitsch-Italiaansche troepen gepasseerd en bezet — Jap. w.m.b.: 50.000 tons dok te Singapore tot zinken gebracht; Pontianak (N.-Borneo) bezet; Japansche landing op Ambon — Deutsches Theater te Den Haag opgericht — Rio gekozen tot president van Chili.

3 FEBRUARI: O.K.W.: Bolsjewisten ten Oosten van Taganrog teruggeslagen; voor de Engelsche kust drie schepen (10.000 ton) door bomtreffers vernietigd; in Januari ruim 400.000 ton vijand. scheepsruimte vernietigd — It. w.m.b.: Duitsch-Italiaansche opmarsch ten Oosten van Cirene — Jap. w.m.b: Nagenoeg geheel Borneo in Japansche handen; Jap.—Am. zeeslag ter hoogte van de Marshall-eilanden — Egyptische regeering afgetreden — Rijksmaarschalk Goering bezoekt Italië — Aantal slachtoffers van den Engelschen bomaanval op Rotterdam gestegen tot 59.



Swaab de Beer wacht nog steeds op zijn plaatsje....

En wij wachten op de groote schoonmaak!

Een abonné schrijft ons:

Men weet het: de joodsche wieler-medicijnman Barend Swaab de Beer heeft zijn 26 functies in de Nederlandsche Wielren Unie ('n bondje van 'n paar honderd man) moeten neerleggen.

Maar wie nu denkt, dat Swaab ook werkelijk wèg is, onderschat ernstig zijn joodsche sluwheid en zijn weerzinwekkende kleverigheid en hij onderschat bovendien de zielige, slaafsche onderworpenheid van de jodenknechten in het al te blauwbloederige en al te ondeskundige N.W.U. bestuur met Jhr. Isaac v.d. Berg v. Heemstede aan de spits. Isaac, die zich, om in 's hemelsnaam toch maar eenigen schijn van belangrijkheid op zich te kunnen doen vallen, als een bloedzuiger heeft vastgezogen aan Swaab en aan de wielersport, waar hij niet het minste verstand van heeft, maar welke hem in staat stelt om dag aan dag, week aan week, maand aan maand en jaar aan jaar, in een, door arme renners betaald, kantoor, achter een door arme renners betaald bureau en bij door arme renners betaalde verwarming en verlichting, in zalige ledigheid te zitten nietsnutten en den administrateur Vermeulen hinderlijk op z'n vingers te kijken.

Zonder de N.W.U. en zonder Swaab is hij niets en het ligt dus voor de hand, dat het geen toeval is, dat nu, na eenige maanden, *nog maar steeds geen plaatsvervanger voor Swaab* in het bestuur werd benoemd. Dat moest worden uitgesteld tot de voorjaarsvergadering. Dat gebeurt zoo aan de hand van *het beruchte reglement van 2000 pop van Swaab en Belinfante*. Swaab's plaatsje moet worden vrijgehouden, voelt U! En Swaab zelf brengt bezoekjes hier en gaat op visite dáár bij de overgebleven bestuursleden; hij heeft zelfs, en dat al heel lang, in den vroegeren wielrenner Jan Lorié een knechtje aan het Departement van Opvoeding, Wetenschap en Cultuurbescherming en zóó oefent Swaab overal invloed uit, zóó blijft hij in de wielersport aan de touwtjes trekken en zóó blijven de jodenknechten onder zijn invloed.

De zaak in de N.W.U. staat nu zóó: Zij, die de functies onder elkaar verdeelen, zijn in 2 kampen verdeeld. Het eene met Isaac v.d. Berg v. Heemstede aan het hoofd en den willigen knecht en propagandist Sjors Hogenkamp als radiospreker in de tweede linie, doet al het mogelijke om eenige functies vacant te houden voor Swaab en zijn jodenkliekje; het andere, met den welbekenden sportvriend Joh. van Eck aan den kop en den vroegeren gentleman-renner C. de Voogd op de tweede plaats, doet zijn best om de vacante baantjes ten spoedigste veilig te stellen bij wielersportkenners, die bereid zijn belangeloos de wielersport te dienen. Van Eck is een man, die zich door harden arbeid en helder inzicht als rijwielhandelaar tot een welgesteld en alom gezien man heeft opgewerkt. Hij diende de sport altijd òm de sport en doet dat nòg. Hij gaat recht door zee en kan zijn mannetje staan.

De andere groep (die van den commissionnair Swaab de Beer (een typisch jodenbaantje) en Isaac) werkt in 't duister met bezoekjes, conferenties, vergaderingen op het Uniekantoor (waarbij meer aan politiek dan aan sport wordt gedaan), telefoontjes en andere gifgasjes. En het staat te bezien of van Eck en zijn sportmakkers het tegen een dergelijke taktiek zullen kunnen bolwerken.

Komaan, waarom nu niet v. Eck terzijde gesprongen? Waarom niet radikaal elke mogelijkheid, dat onze wielersport weer wordt teruggezogen in de doodelijke omkleming van Swaab's jodenkliekje, radikaal weggenomen?

Men hoeft met Swaab's knechten toch waarlijk geen medelijden te hebben en met Swaab, die zelf voor geen enkel middel terugdeinst om zijn ziekelijke heerschzucht te kunnen botvieren, nog minder. Hij heeft de wielersport tot aan de grens van den dood uitgezogen en wat hij de wielersport aandeed, heeft hij ook andere ondernemingen aangedaan en hij zou het ook ons geheele volk aandoen, als hij er maar de kans toe kreeg.

„Staatsgevaarlijk" werd die man eenigen tijd geleden in „De Misthoorn" genoemd. Dat doet ons vragen: Wat dreef den jood Swaab de Beer er toch toe om, koste wat kost en door dik en dun, dóór te drijven dat hij, zoogenaamd als leider van een wielrennersteam, naar de Olympische Spelen te Berlijn werd gezonden, hoewel hij toch drommels goed wist, dat de verschijning van zijn jodentronie daar in Duitschland allerminst op prijs werd gesteld en dat ook zijn aanwezigheid bij dat team hoegenaamd niet noodig en niet gewenscht was?

Is het waar, dat Swaab bij de wereldkampioenschappen op de baan te Leipzig vlegelachtig tegen de daar dienstdoende mannen van de S.A. optrad en zich er later op beroemde dat hij, de jood, die S.A. kerels eens fijn in de houding had laten springen?

Is het juist, dat Swaab bij de wereldkampioenschappen op den weg in dezelfde stad, dus in een land waar hij de gast, zij het dan ook een ongewenschte gast, was, na afloop van den wedstrijd gelastte, dat het overgebleven, zeer goede en kostbare voedsel der renners, (koude kip, broodjes met vleesch, enz.) moest worden *weggeworpen en niet mocht worden gegeven „aan die zwijnen"*, waar hij eenige Duitschers mee bedoelde, aan wie de verzorgers dat voedsel wilden schenken (wat ondanks het verbod van Swaab, tòch is geschied)?

Wat dreef Swaab ertoe om in Italië zijn geheele team, waar hij toch zoo hartroerend veel voor beweerde te voelen, zoo plotseling in den steek te laten en hals over kop per vliegtuig naar ons land terug te keeren, toen er oorlogsgevaar dreigde?

En wat deed Swaab, nà dat alles, eigenlijk in Amerika?

En toen hij daar veilig en wel zat, wat dreef hem er toch in 's hemelsnaam toe om weer naar ons land terug te keeren? Dat moeten wel heel gewichtige redenen zijn geweest; want al die andere gevluchte joden wáren weg en bléven weg.

Moed zal het toch niet geweest zijn, want daar loopt Swaab, als een rechtgeaarde jood, niet van over, en had er moed in hem gezeten, dan zou Swaab onverwijld het mooie reserve-officierspakje, waarin Jhr. Isaac v.d. Berg v. Heemstede zoo dikwijls als een pauw rondliep, hebben aangetrokken, nadat Isaac het haastig had uitgedaan, toen er oorlogsgevaar dreigde.

't Zijn maar vragen, maar het zou toch wel hoogst interessant zijn eens de juiste antwoorden op die vragen bijeen te zoeken. Minstens toch zouden die antwoorden, boven en behalve al datgene wat Swaab reeds ten opzichte van de wielersport op z'n kerfstok heeft, redenen opleveren om elken terugkeer van dezen sportbederver met zijn satellieten in de wielersport voorgoed uit te sluiten!

Jodenvervolging in Zwolle

In de „Geschiedenis der Stad Zwolle, behelsende een verhaal van haar eerste beginselen, verheffinge tot een stad, en de merkwaardigste gebeurtenissen aldaar van ouds her, tot bijna dese tijden toe voorgevallen", enz. door Mr. Burchard Joan van Hattum, Eerste deel, blz. 164/5, te Zwolle bij S. Clement en J. A. van Santen, boekverkopers, 1767 verschenen, wordt voor het jaar 1349 als voornaamste gebeurtenis medegedeeld:

„Drie jaren hierna (1349) wierden in dese Stad in het laatste van de maand Augustus, eenige Joden verbrant; volgens het getuigenis van een Zwollenaar, die in dese eeuw heeft geleeft (Albertus Snavel in Chronicis). Waardoor, egter, de Joden sig dese schrikkelijke straffe op den hals gehaalt hebben, laat hij ongemelt. Wij zouden daarom hier niets van weten t' ontdekken, inval een geloofwaardig Schrijver (Van de Keulsche Chronijk, gemaakt omtrent het jaar 1500), waar bij men dese uitlegginge niet zouden verwagten, ons niet de reden aan de hand gaf. Dese verhaalt, dat op St. Bartolomaeus dag, invallende in het laast van Augustus, de Joden sig selven in Keulen verbrand hadden: en dat men hen ter selfder tijd overal met het vuur strafte, omdat sij hadden getragt de waters en putten door de gehele Christenheid te vergiffigen. Dog, schoon men zoude kunnen denken, dat de Joden sig geensints aan de misdaad, bijna onmogelijk om uit te voeren, schuldig gemaakt hebben: kan het nogtans wel zijn, en hèt is selfs seer waarschijnlijk, dat men dese menschen, so hier te Zwolle, en te Keulen, als elders, om dese beschuldiging, gestraft heeft."

Ook onze Saksische voorvaderen beschouwden de Joden blijkbaar reeds als een kwaad, dat men zoo radikaal mogelijk moest uitroeien!

Merkwaardige tegenstellingen oftewel: gijn gezocht

Uit het „Rotterdamsch Nieuwsblad" van Donderdag 29 Januari knippen wij de beide volgende advertenties, die door een enkel woord het verschil in levenshouding van jood en ariër openbaren.

> HUWELIJK. Waffen ℌ soldaat zoekt n. e t meisje, nat. soc. Br. foto S. 9939. Bur. blad.

> HUWELIJK. 3 (lib. Isr.) jongens, 19, 21, 24 jaar zoeken 3 a a r d i g e meisjes. Br. foto's (retour) No. D 894, Bur. R. N. Hillevliet 7.

Dat treffen de drie lib. isr. jongens toch maar weer, want in „Het Joodsche Weekblad" van 30 Januari, d.i. van 12 Sjewat, staat de volgende annonce:

> Welke besch. heeren tot 30 j. uit g. milieu w. KENNISMAKING m. 3 l e u k e jongед. 20-21 j. Br. m. foto, eerew. ret., K 626, b.v.d.bl.

Overigens vragen wij ons nog steeds af, waarom al die Jodenadvertenties in onze Nederlandsche pers moeten blijven verschijnen. Het verbaast ons, dat men nog steeds geen *verbod* in deze richting heeft uitgevaardigd. Hopenlijk zullen de Nederlandsche pers-instanties daartoe nog eens kunnen besluiten!

(Vervolg „Uit den Jodenhoek blz. 14)

ACHTER DE SCHERMEN

VAN DE AMERIKAANSCHE OORLOGSVOERING

SIDNEY HILLMAN, EEN JOODSCHE BONS EN JOE KENNEDY, HET REKENWONDER

(Onthullingen van een diplomaat)

IN de vroege morgenuren van een helderen Aprildag snelde Joe Kennedy, de vroegere ambassadeur der Ver. Staten te Londen, de witte trappen van het Federal Reserve Building te Washington op. Overjas, parapluie en hoed verrieden nog het zelfs door Fifth Avenue niet bereikte cachet van Bond Street. Hij is één van de weinige Amerikanen, die deze onopvallende elegantie weten te dragen, zonder al te veel hierin onder te gaan. Met zijn temperamentvolle bewegingen, zijn open lachen, waarbij zich twee rijen gezonde tanden laten zien en zijn onbevangenheid tegenover elk nieuw probleem, waarvoor hij wordt geplaatst, beteekende deze „negenvoudige millionnair met negen kinderen" voor de geroutineerde ambtenaren in het State-Department een enfant terrible, zoolang hij nog in dienst stond van Buitenlandsche Zaken. Maar in Engeland gingen aanvankelijk alle deuren voor hem open, ofschoon het rossige blonde haar zijn gastheeren op de buitenverblijven, waar hij om de beurt zijn weekends doorbracht, zijn Iersche afstamming nooit deed vergeten.

Joe Kennedy, thans van alle verantwoordelijkheid ontheven, was sedert zijn terugkeer naar Washington desondanks één der meest gezochte persoonlijkheden. Wie anders dan hij kon inlichtingen verschaffen over dit verschrikkelijke en raadselachtige probleem Engeland, dat iedereen in spanning hield? Dien morgen stapte hij op het bureau van Sidney Hillman af, dat de president sedert korten tijd voor den leider van het vakverbond in het Federal Reserve Building had laten inrichten. Hier zaten reeds sedert jaren de persoonlijke vertrouwenslieden van den president, de Brain Trusters. Hier was het bureau van Corcoran en Cohen, de geheimzinnige stuurlui van het New Deal. Joe Kennedy bezat weinig vriendschap voor Hillman, maar hij was de favoriet van het Witte Huis en men kon een verzoek om een onderhoud niet afslaan, ofschoon dit zeker weer op een eindeloos gevraag zou uitloopen.

Hillman was niet altijd Sidney genoemd, doch gewoonweg Samuel. Dit was in elk geval de naam, waarmee hij werd aangesproken en dien zijn vader, een joodsch wolkoopman te Zagare in Litauen, hem bij zijn besnijdenis had gegeven. En de oude Hillman had zeker niet kunnen droomen, dat zijn spruit eens tot de vertrouwensleden van een Amerikaanschen president zou behooren. Hij was naar de Talmudschool gestuurd en moest rabbi worden. Op vijftienjarigen leeftijd was hij echter uit zijn klein geboorteplaatsje gevlucht. Hij kwam in contact met de socialistische beweging in Rusland en maakte deel uit van een comité, dat de mislukte revolutie van 1905 organiseerde. Toen hij zag, dat desondanks alles bij het oude scheen te blijven, verlegde hij den zetel van zijn bezigheid naar Chicago, waarbij hij eenerzijds als arbeider in een kleerenzaak de kennis uit de branche van zijn vader benutte, doch zich aan den anderen kant overgaf aan een zooveel nuttiger arbeid, namelijk stakingen organiseeren. Deze tweede bezigheid had succes en reeds in het jaar 1914 was Hillman president van de vakverbonden der textielindustrie. Zoo werd hij langzamerhand een machtsfactor, dien noch John Lewis, de schepper der C. I. O.-vakverbondsbeweging, noch later president Roosevelt zelf kon negeeren.



Sidney, alias Samuel Hillman, zoon van een joodsch manufacturier uit Litauen, wierp zich op als „arbeiderleider", organiseerde als zoodanig stakingen, doch werd later in een officieel baantje benoemd, waardoor hij als taak kreeg .... stakingen te onderdrukken

Toen onder leiding van den grootindustrieel Knudsen van de General Motors Company het verdedigingscomité van den president werd opgericht, welks taak in de eerste plaats bestond uit de uitvoering van de hulp voor Engeland, kreeg hij, Hillman, als vertegenwoordiger der vakvereenigingsbeweging den welluidenden titel Labor Coordinator of the Advisory Commission to the Cancel for National Defense. Daardoor kreeg Hillman de taak om juist datgene te voorkomen, wat hij vroeger zelf had georganiseerd, namelijk stakingen. John Lewis had zich openlijk tegen den president gekant, omdat hij in hem een verrader zag, die inplaats van te werken voor de doeleinden, die men in de bloeijaren van het New Deal gemeenschappelijk had opgesteld, ter opheffing van den vreeselijken nood der werklooze massa's in Amerika, en hiervoor te strijden, er zijn eer in zag, de Amerikaansche natie in den oorlog te drijven. Na de herkiezing v. Roosevelt legde Lewis zijn ambt neer, maar hij was niet te vervangen en bleef daarom de geheime macht achter de schermen. Hij genoot nog steeds groot aanzien bij de Amerikaansche arbeiders. Doch Lewis was tegen de Engeland-hulp. Daarmede moest Hillman rekening houden en dat was moeilijk.

De vakvereenigingen der havenarbeiders en zeelieden waren de eersten, die verklaard hadden, dat haar leden er in geen geval aan dachten, zich om wille van de Engelsche moeilijkheden voor rijkelijk slechte loonen dood te werken. Het plan van den president om het Congres de opheffing van die wetten voor te stellen, waardoor het bevaren van de oorlogszone voor de Amerikaansche schepen was verboden, strandde op dezen tegenstand der havenarbeiders en zeelieden, die openlijk in oproer zou zijn overgegaan, indien men van de Amerikaansche handelsscheepvaart de vaart in den dood naar Engeland zou hebben geëischt. Sir Walter Citrine, de Engelsche vakvereenigingsleider, dien Hillman in Januari en Februari naar Engeland had geroepen, om zoodoende beter invloed te kunnen uitoefenen op de vakvereeniging der zeelieden en havenarbeiders, moest onverrichter zake weer vertrekken. Intusschen echter was de staking van de havensteden ook op het binnenland overgeslagen.



Een Amerikaansche bons wordt bij stakingsonlusten opgebracht door „stille" agenten

In het jaar 1939 ging voor het Amerikaansche bedrijfsleven door stakingen het niet onbelangrijke aantal van 17.812.219 werkdagen verloren. In het jaar 1940 was aanvankelijk een kleine verbetering ingetreden, volgens de Strike Prevention Record bedroeg het verlies aan arbeidstijd door stakingen in dit jaar „slechts" 6.500.000 dagen. Thans echter zag Sidney Hillman zich tegenover een nieuw opkomende stakingsbeweging geplaatst, die steeds grootere vormen dreigde aan te nemen en waarin zonder twijfel voor een niet gering deel een protest der arbeiders tegen de bovenmatige krachtsinspanning in verband met de hulp aan Engeland tot uiting kwam. Alleen tusschen 15 Januari en 15 Februari 1941 waren in 35 groote fabrieken stakingen uitgebroken, waarvan 14 gevallen in de bewapenings- en staalindustrie, 6 gevallen in den scheepsbouw en 2 gevallen bij bedrijven met bijzondere opdrachten van het leger. De Industrial Council van het Congres of Industrial Organisation had in Milwaukee een resolutie aangenomen, waarin scherp van leer werd getrokken tegen de Lease and Lend Bill, de Engeland-hulpwet, terwijl de vakvereenigingen der American Federation of Labour zich krachtig tegen elke anti-stakingswetgeving hadden uitgesproken. Zoo had Hillman ook niet kunnen verhinderen, dat bijvoorbeeld in de Ryan Aeronautical Plant in Californië, die voor 20 mill. dollar bewapeningsorders had ontvangen, evenals in de Wright Field vliegtuigfabriek in Ohio stakingen waren uitgebroken. Op deze bedenkelijke symptomen volgde een staking in de Carnegie Steel Corporation in Pittsburg en in de Republic Steel Corporation in Cleveland en tenslotte in vele andere groote bedrijven, waaronder bij Chrysler en in het filiaal der Bethlehem Steel Corporation in Californië. In Januari en Februari 1941 waren voor de Amerikaansche bewapeningsindustrie door stakingen reeds 5 mill. arbeidsuren verloren gegaan.

Dit alles waren bedenkelijke symptomen, te meer omdat de beide groote vakvereenigingsorganisaties geen twijfel lieten bestaan over den politieken achtergrond van deze stakingsbeweging. Het klonk zeker niet onaardig, toen in de bladen stond, dat Sidney Hillman 25 millioen arbeiders voor de Amerikaansche bewapening en voor de Engeland-hulp ter beschikking had, maar in werkelijkheid was deze opgave zelfs voor een Talmud-scholier uit Litauen een gewaagd experiment. De Amerikaansche arbeider wilde maar niet inzien, dat hij juist den last der redding van dat Engeland op zijn breede schouders had te nemen, waarvan hij althans wel zooveel wist, dat daar in de steden de groote massa in krotten woonde, die nog erger waren dan die van New-York en Chicago.

Het bezoek van Joe Kennedy bij Hillman diende echter een ander doel. Vóór zijn benoeming tot ambassadeur was Kennedy president van een door Roosevelt ingestelde commissie geweest, die zich had bezig te houden met de reorganisatie van de Amerikaansche handelsscheepvaart, welker gebreken steeds tot de meest teere punten van de uitrusting van het Amerikaansche bedrijfsleven hebben behoord. Intusschen werd dit probleem één der meest nijpende, waarmede de Amerikaansche verdedigingscommissie zich had bezig te houden. Hillman verklaarde aan Kennedy, dat het hulpgeroep uit Londen zóó dringend was geworden, dat de president had bevolen, nog eens met den meesten spoed na te gaan, hoeveel scheepsruimte den Engelschen nog onmiddellijk ter beschikking kon worden gesteld. Hier nu moest Kennedy's raad helpen.

De nota, die Lord Halifax op verzoek van Sir Ronald Cross, den Britschen minister van Scheepvaart, in het State Department had overhandigd, verklaarde, dat Engeland in het jaar 1940 ongeveer een half mill. brt. meest oude schepen van de Amerikaansche staatsvloot had ontvangen. Naar Londensche berekeningen zou echter sedert het begin van den oorlog ruim 2 millioen brt. Amerikaansche scheepsruimte zijn opgelegd. Men wist voorts, dat Amerika intusschen ongeveer een half mill. ton aan Zuid-Amerikaansche staten had verkocht — het ging hierbij voornamelijk om schepen, die voor de leus onder de vlag van Panama en andere kleine staten varen om zoo de Amerikaansche neutraliteitswet te ontduiken — dientengevolge moest Engeland nóg een millioen ton ter beschikking worden gesteld. Dit was de hulproep uit Londen en Sidney Hillman had reeds, zooals den Engelschen bekend was, bij verschillende gelegenheden laten merken, dat men niet begreep, waarom deze millioen ton niet ten spoedigste zou worden afgestaan. In de practijk kwam weldra vast te staan, dat er inderdaad geen beschikbare scheepsruimte meer voorhanden was.

De berekening, die Kennedy dien morgen in Federal Reserve Building opmaakte, was zeer, zeer nuchter. Doch achter de droge cijfers stond het spook van den honger en het materiaalgebrek in Engeland. Men moest er thans wel toe overgaan van de feitelijke scheepsverliezen der Britten uit te gaan. De officieel toegegeven cijfers van 4.9 mill. ton kwamen hiervoor niet in aanmerking. De geheime uitgave van Lloyd's Bulletin, die nog slechts aan de scheepseigenaars „private and personal" werd uitgereikt, toonde aan, dat de door het Duitsche opperbevel der weermacht verstrekte cijfers van 9 mill. ton tot zinken gebrachte Britsche scheepsruimte nog bij de waarheid ten achter bleven, omdat hierin niet het verlies van 2½ mill. ton was begrepen, dat door mijnenschade, averij enz. was veroorzaakt. Daarentegen hadden de Duitschers nog buiten beschouwing gelaten, dat een aantal der vlak voor de Engelsche kust tot zinken gebrachte schepen met veel moeite weer kon worden gelicht, zoodat deze schepen thans ten minste naar de dokken waren gebracht. Maar, zoo moest Kennedy met de noodige terughoudendheid opmerken, deze aan land en in de dokken gebrachte schepen waren nog volkomen onbruikbaar en men wist nog niet, in hoeverre de plotselinge Duitsche aanvallen op Glasgow en de Clyde-monding, waar zich het centrum der Britsche scheepsbouwindustrie bevindt, de scheepswerven en reparatiewerkplaatsen hadden beschadigd.

Kennedy kwam in ieder geval tot het volgende overzicht, dat Sidney Hillman als grondslag voor de berekeningen van het verdedigingscomité moest nemen: hij ging uit van het bekende cijfer van 18 mill. ton, waarmede Engeland den oorlog was ingegaan. De handelsvloot der dominions met 3 mill. ton moest bijna geheel buiten beschouwing blijven, omdat zij in hoofdzaak dient voor de kustscheepvaart en voor de vaart op Engeland slechts voor een klein deel in aanmerking komt. Van de 18 mill. ton eigenlijke Engelsche scheepsruimte viel verder nog 5 mill. uit, daar het hier gedeeltelijk ging om zuivere kustvaartuigen, die hoogstens voor het verkeer met Noord-Ierland konden worden gebruikt. In deze 5 mill. ton waren verder de talrijke schepen, die de Engelsche admiraliteit voor de Britsche regeering sedert het begin van den oorlog als hulpoorlogsschepen en voor de andere doeleinden der admiraliteit had moeten requireeren, begrepen. Dit alles was echter door de inbeslagneming van Deensche, Nederlandsche, Fransche, Belgische, Noorsche en ook Grieksche schepen weer goed gemaakt en bovendien was volgens de Engelsche opgaven in elk geval nog 1.5 mill. ton op Engelsche werven gebouwd, zoodat zich hierdoor de totale tonnage der Engelsche handelsvloot theoretisch tot 19.5 milioen ton had verhoogd.

Rekende men hiervan de 10 mill. ton af, die Engeland in het geheel tot Maart 1941 had verloren, (waarbij 1 mill. ton der weer geredde schepen niet is meegerekend) dan ontstond het droevige beeld, dat Engeland inderdaad nog slechts nauwelijks 10 mill. ton ter beschikking had. En dit was in elk geval te weinig. Reeds de vredesbehoefte zou daarmede nooit kunnen worden gedekt, laat staan dus de behoefte in oorlogstijd. De beide mannen, die in Federal Reserve Building over de statistieken gebogen zaten, begrepen volkomen, dat met den ondergang van nog enkele millioenen ton het kritieke punt moest zijn bereikt, omdat dan noch de levensmiddelen, noch het materiaal meer in voldoende mate naar Engeland zouden kunnen komen. Het voorjaar stond voor de deur en het gunstige jaargetijde voor den Duitschen duikbootoorlog en voor de op langen afstand vliegende bombardementsvliegtuigen begon. Nu had Kennedy reeds in Londen steeds weer aan zijn Engelsche vrienden gezegd, dat zij zich helaas geen illusties mochten maken over de Amerikaansche mogelijkheden om op het gebied der scheepsruimte hulp te verleenen. En hij moest dit nu ook tegenover Hillman herhalen.

Van de Engelsche scheepsbouwindustrie was niet veel meer te verwachten. Haar capaciteit bedroeg ten hoogste 3 mill. ton per jaar, doch door de bombardementen was het onmogelijk ze ten volle te exploiteeren. Bovendien hadden de loopende opdrachten van de admiraliteit slechts een zeer bescheiden hoeveelheid kon worden gebouwd. Wat de Amerikaansche werven aanging, had Hillman alles gedaan, om voorbereidingen te treffen voor het door Roosevelt reeds officieel aangekondigde program ten behoeve van Engeland, dat den bouw van 260 schepen met ongeveer 2 mill. ton de voorkeur, zoodat practisch moest omvatten. Maar men had nog geen werven. Wat men noodig had, waren bovendien niet zulke verouderde werven, waarop elk schip als een particulier huis volgens eigen ontwerpen en constructies wordt gebouwd, doch men had een seriefabricatie noodig, waarvoor evenwel eerst weer een geheele hellingindustrie in het leven moest worden geroepen. Het verdedigingscomité kon Engeland echter met den besten wil voor den zomer van 1942 — aangenomen, dat het Hillman zou lukken om de stakingsbeweging weer te verminderen — geen noemenswaardige scheepsruimte beloven. Er bleef dus alleen die Amerikaansche handelsvloot over, die bij het begin van den oorlog 7½ mill. ton bedroeg, waarvan reeds 1 mill. ton was afgegeven, terwijl verder nog een millioen ton door den langen tijd van stilligging in de havens eerst nog gerestaureerd moest worden.



Joe Kennedy, de eeuwig lachende. U.S.-ambassadeur in Londen en raadgever bij moeilijke rekensommen

Kennedy had als voorzitter in November 1937 in zijn memorandum aan de United States Maritime Commission een reeks maatregelen voorgesteld, waardoor de noodlijdende Amerikaansche reederijen weer op de been geholpen moesten worden en het was daarbij zijn onuitgesproken doel, dat Amerika in grooteren omvang zou meedoen aan de door Engeland en Noorwegen bedreven wilde vaart naar Afrika en Oost-Azië. Op den achtergrond stond toen het werkloozenvraagstuk in de Ver. Staten. Kennedy had toentertijd geconstateerd, „dat de Amerikaansche handelsmarine slechter was uitgerust dan die van alle andere groote mogendheden". Hij had uitgerekend, dat tot 1942 98 pct. der Amerikaansche handelsschepen voor droge goederen een ouderdom van 20 jaar en meer had bereikt en daardoor nauwelijks meer zeewaardig was. De Amerikaansche handelsmarine was dus volgens het rapport van Kennedy heelemaal geen factor van beteekenis. Deze vraagstukken waren echter grondig gewijzigd, toen Kennedy wederom met het scheepvaartprobleem werd belast. De Engelsche handelsvloot was bijna geheel van de wereldzeeën teruggetrokken en diende alleen nog voor de voorziening in de behoeften van Engeland zelf. De Amerikaansche handelsvloot had door [illegible] reeds



AMERIKA STAAKT! — Symbool van de naar anarchie evolueerende samenleving, waar de belangen der gemeenschap verscheurd worden door de elkaar bestrijdende maatschappelijke groepeeringen.

zooveel mogelijk in de daardoor ontstane leemten voorzien. Dit was ook dringend noodzakelijk, omdat tot dusver in het bijzonder de Noren, die thans voor Engeland voeren, een behoorlijk gedeelte van het verkeer tusschen Zuid- en Noord-Amerika en Afrika voor hun rekening hadden genomen. De vaarten onder Britsche vlag (die nu toch ook door de meeste inbeslaggenomen schepen werd gevoerd), waren — door de concentratie der Britsche schepen in den Atlantischen Oceaan — aan de Chinaroute voor de helft en aan de route naar Argentinië en Brazilië zelfs nog veel meer teruggeloopen. De Stars-and-Stripes voorzagen daarentegen reeds in 75 pct. van het geheele scheepvaartverkeer naar Afrika en in de helft der scheepvaart naar Zuid-Amerika en Indië. Van het functionneeren van deze scheepvaart hing echter wederom een niet onbelangrijk deel van het Amerikaansche bewapeningsprogram en daarmede van de Engeland-hulp af.

Reeds moesten de Amerikaansche reederijen aankondigen, dat zij niet meer in staat waren, vrachten voor Mexico, Cuba en de Antillen aan te nemen, zoodat de Argentijnsche en de Cubaansche regeering over de inrichting van eigen scheepslijnen gingen denken. Reeds in den winter van 1940—'41 begonnen zich in de veemen langs de Midden- en Zuid-Amerikaansche kust de ladingen op te stapelen en de licht bederfelijke waren lagen te verrotten. In Zuid-Afrika was het niet anders. De toestanden in Durban en Kaapstad spotten met iedere beschrijving. Terwijl er om politieke redenen door het Witte Huis op werd aangedrongen, dat de handel met Zuid-Amerika, indien die niet belangrijk kon worden uitgebreid, in ieder geval ten minste staande moest worden gehouden, bleek reeds thans op grond van de beschikbare scheepsruimte, dat het onmogelijk was om de Zuid-Amerikaansche staten, die zelf in het geheel niet over eigen scheepsruimte beschikten, door de Amerikaansche scheepvaart mede te bedienen. Ook de oudste schuit was intusschen óf ter moderniseering naar de helling gebracht óf door de een of andere reederij in dienst gesteld. Daarbij kwam, dat de reeders niet graag hun buitengewone kansen door de regeering wilden laten bederven om met hun schepen in de Zuid-Amerikaansche, Afrikaansche en Aziatische vaart te kunnen indringen, die hun tot dusver door de Europeesche scheepvaart erg was versperd. De reeders hadden daarbij het oog op den tijd na den oorlog en ze ontwikkelden plannen, die er eigenlijk op doelden, dat Engeland voorgoed van deze wegen moest worden verdrongen.

Indien Kennedy thans ook van deze, zijn eigen gedachten afstapte, wist hij desondanks niet, wat hij Hillman en het verdedigingscomité moest voorstellen om de Britsche scheepsramp door afgifte van Amerikaansche tonnage te verzachten. Het was inderdaad een volkomen onoplosbaar vraagstuk en hij kon Hillman ten slotte alleen den raad geven, er ten minste voor te zorgen, dat 't bescheiden program, dat den bouw van nieuwe schepen omvatte, en de bovenmatige krachtsinspanning van de Amerikaansche scheepvaart, zooals die thans reeds bestond, niet meer door nieuwe stakingen zouden worden bedreigd. Doch hiervoor zou Mr. Hillman den raad van Joe Kennedy wel nauwelijks noodig gehad hebben.

„Heimkehr"

De filmkritikus van „De Telegraaf" is niet geschikt voor zijn taak!

Moesten wij ons voor eenige weken reeds bezighouden met de wijze waarop in „De Telegraaf" de filmrecensent Lücker de lezers „voorlichtte" omtrent de Duitsche film „Ich klage an", wederom verscheen er in de kolommen van dit blad een filmverslag, dat ons noopt, dezen „journalist" nog eens in z'n nekvel te grijpen.

Dit keer is het de Ufa-film „Heimkehr". In deze film wordt ons op een aangrijpende wijze het lot geteekend van de volksduitschers, die vóór het uitbreken van den oorlog in Polen leefden. Wij weten — en ook de heer Lücker behoort dat te weten, aangezien de massamoord op tienduizenden onschuldige menschen, waaronder vrouwen, kinderen en grijsaards, werd bevestigd door authentieke documenten, welke door de Duitsche regeering na het einde van den Poolschen veldtocht werden gepubliceerd — dat de gruwzame werkelijkheid veel en veel erger is, dan welke film ook vermag weer te geven. De heer Lücker doet echter alsof zijn neus bloedt en veroorlooft zich o.m. het volgende te schrijven: „Want „Heimkehr" is het „verhaal" — de aanhalingsteekens zijn van ons — red. — van de „Volksduitschers" (en nù zijn de aanhalingsteekens van den heer Lücker) wier mishandeling hier als een der redenen wordt genoemd van den Duitschen opmarsch tegen Polen." *„Genoemd"* meent U, meneer Lücker? Neen, meneer Lücker (en U maakt ons niet wijs, dat U dit niet weet) dit was een der overigens tallooze redenen, die Duitschland dwong om op te treden tegen Polen! „De film *teekent*", zoo gaat het dan in één adem door, „de Stuka's, tanks en colonnes als bevrijders." Zoo, meneer Lücker, „teekent", de film deze als bevrijders. Waarmede U Uw lezers wilt suggereeren, dat, nu ja de film, dat wel zoo kan voorstellen, maar dat de werkelijkheid toch wel anders is. De Engelsche radio bvb. zei .... Overigens is hij van meening, dat de scenariostof „min of meer fictief" is, waarbij de regisseur Ucicky weinig matigheid betrachtte, maar het vooral zocht in „felle contrasten". Wij zijn geneigd den heer Lücker eens op den man af te vragen, welke scenariostof in zijn oogen dan niet „min of meer fictief" is. Wat dunkt U van een verfilming van het Boek Esther? Maar dan gematigd nietwaar, opdat toch vooral onze joodsche vrienden er geen aanstoot aan behoeven te nemen....

Feitelijk zouden wij den heer Lücker nog een massa andere vragen willen stellen. Wellicht doet de gelegenheid zich daartoe nog wel eens voor. Voorloopig zouden wij wel eens willen weten, waarom deze man, die zich, blijkens zijn volksmisleidend geschrijf, ten onrechte journalist noemt, niet de gelegenheid wordt geboden zich op nuttiger wijze aan de gemeenschap dienstbaar te maken. Bijvoorbeeld als sneeuwruimer ....!

S.S.

Donker Amerika

In „Het Algemeen Handelsblad" verschenen van de hand van ir. J. M. J. Reitsma eenige bijdragen met betrekking tot de beschaving der Vereenigde Staten, die, nu vele „ontwikkelde" Nederlanders de meening zijn toegedaan, dat dit land tenslotte onze redding zal moeten brengen, de moeite waard zijn, in breederen kring bekend te worden.

Ir. Reitsma, die de Vereenigde Staten kent als weinig anderen, wijst in de eerste plaats op eenige fouten in de Amerikaansche samenleving, die een zoo groot gevaar opleveren voor de blanke bevolking aldaar, dat de ondergang van de Westersche kultuur (in zooverre daar nog iets van is overgebleven — red.) met groote zekerheid valt te voorspellen. De bevolking der Ver. Staten telde op 1 April 1930 (latere cijfers zijn nog niet bekend) bijna 123 millioen zielen, waarvan 12 millioen negers, twee millioen van andere gekeurde rassen en 109 millioen blanken, welke laatste groep een „hutspot" van allerlei rassen is en waartoe o.a. ook de joden — ten getale van ettelijke millioenen — worden gerekend. Daarbij wijzen de geboortecijfers uit, dat, terwijl de toename der negerbevolking vrij normaal geacht kan worden, het aantal uit blanke ouders geboren kinderen zoo gering blijft, dat wellicht thans reeds van een dalende blanke bevolking kan worden gesproken. Wat dit zeggen wil in een land met een bevolkingsdichtheid van nog geen 17 menschen per vierkanten kilometer, behoeft o.i. geen nader betoog.

Het alcohol-gebruik bedroeg gedurende de periode 1935-37 per jaar en per hoofd der bevolking 16.58 liter, tegen in Duitschland 4.02 en in Nederland — alwaar men in het algemeen gesproken toch ook niet vies van een borrel is — 1.35 liter. De „drooglegging" had door de dilettantische uitvoering dezer idealistische gedachte een averechtsche uitwerking en droeg in aanzienlijke mate bij tot drankmisbruik, dat speciaal bij de jongeren ernstige vormen heeft aangenomen.

Ook het gebruik van verdoovende middelen heeft vormen aangenomen, welke ver uitstijgen boven de Europeesche normen. Tegen in Nederland 2.91 gram, wordt in de Ver. Staten 16.22 gram cocaine per jaar en per hoofd gebruikt. Ir. Reitsma merkt in dit verband op, dat al mogen alcohol en cocaine misschien geen absolute cultuurbarometer vormen, het toch wel kenmerkend is, dat juist Frankrijk, dat zoo'n gering weerstandsvermogen bleek te bezitten, op deze gebieden nog hoogere cijfers kan aanwijzen.

Op de New Yorksche wereldtentoonstelling viel in 1939 met groote letters te lezen, dat 10 pct. der volwassen blanke bevolking lijdende was aan syphilis (welkom vreemdeling! — red.) en het sterftecijfer ligt bij deze, de vitaliteit en levenslust doodende ziekte, driemaal boven de Nederlandsche.

Vervolgens wijst het artikel op de krankzinnigheid, de echtscheidingen en de onwettige geboorten, als even zoovele plagen voor „Gods own country", en het vraagt zich af, wat er van dit Amerikaansche volk terecht moet komen binnen reeds enkele tientallen van jaren, vooral wanneer het zich dan nog in een oorlog stort.

Ook de „Völkischer Beobachter" heeft naar aanleiding van een artikel in het Amerikaansche tijdschrift „Life" waarin o.a. gezegd werd, dat voor Roosevelt de mogelijkheid gekomen was om de beschaving der Vereenigde Staten tot den heerschenden levensvorm van Europa en de geheele wereld te maken, de balans eens opgemaakt en wijst er in zijn uitvoerige beschouwing op, dat dit land nog in 1939 niet minder dan 11.700.000 werkloozen (verstoken van iedere wettelijke sociale voorziening — red.) telde, in weerwil van de onmetelijke natuurlijke rijkdommen. Toen in 1941 de dienstplichtigen gekeurd werden, bleek, dat zich niet minder dan 92.000 analphabeten onder de jongelui bevonden, die uitverkoren waren de wereld te gaan „beschaven"....

De Vereenigde Staten bieden een beeld van ontzaggelijke rijkdommen eenerzijds, hemeltergende ellende anderzijds. Tegenover de weelde der enkelingen staat de armoede der massa van onontwikkelde boeren en domgehouden arbeiders, slaven van het bolsjewistisch-kapitalistische systeem en geregeerd door joden en halfjoden met Roosevelt en zijn vrouw aan den top. Mogen zij, die zich zoo gaarne blind staren op oncontroleerbare productiecijfers en die Amerika vermoedelijk niet anders kennen dan uit de koerslijst in het ochtendblad, nog eens in een rustig oogenblik bij zichzelven nagaan of zij het inderdaad zoo wenschelijk achten, hun vrouwen, hun kinderen, gezwegen nog van het eigen dierbare „ikje" open te stellen voor deze „zegeningen".

ALARM! IN DEN NACHT

Nachtelijke strijd van een kompagnie tegen een bolsjewistisch regiment

Velen begrijpen niet half, wat er schuil gaat achter de simpele mededeelingen van het O.K.W. De P.K.-berichten vertellen ons van den moeizamen strijd, die de soldaten onzer vrijheid bij dag en nacht, bij tij en ontij in het Oosten voeren.

P.K. — In een nacht vol strijdgewoel hebben soldaten van onze pantserdivisie opnieuw hun strijdgeest, hun taaiheid en hun wil om zich in te zetten bewezen. Het door hen veroverde dorp werd nog voor de ochtendschemering door een pas uitgeladen en dus nog frisch en krijgslustig sovjet-regiment aangevallen. Met alle middelen probeerden de bolsjewisten het plaatsje te veroveren om weer in het bezit van den voor hen zoo belangrijken weg te komen. Na vier uren van harden strijd moesten zij hun pogingen opgeven en zich terugtrekken, en dat, terwijl zij uitsluitend een bijeengeraapte kompagnie van ons tegenover zich hadden. Doch de in het dorp liggende soldaten, pioniers, pak, z.m.g. en flak weerde zich zoo succesvol, dat het bolsjewistische regiment als vernietigd kan worden beschouwd, want het moest met achterlating van meer dan 150 dooden, 300 gevangenen en veel materiaal het tooneel van den strijd verlaten. Een nieuw en trotsch succes van onze soldaten, van des te grooter waarde, omdat het onder de harde wintersche omstandigheden moest worden bevochten.

Door een in de avonduren van den vorigen dag ontdekten bolsjewistischen verkenningstroep, die contact kreeg met onze linkerflank, kregen wij de eerste waarschuwing. Het was duidelijk: er was iets tegen ons aan den gang! Dit vermoeden werd nog bevestigd door de verklaringen der vier gevangenen, die wij uit den verkenningstroep gemaakt hadden. In een bosch, noordwestelijk van ons gelegen, zou zich een regiment klaarmaken voor den aanval. Dus verscherpte alarmtoestand! De om het dorp liggende beveiligingen werden versterkt, alle reserves, chauffeurs, keuken- en hulppersoneel voor een directen inzet uitgerust. Vol spanning vergingen de nachtelijke uren. Het werd middernacht en later, en nog steeds vielen de sovjets niet aan.

Het was al drie uur geweest, toen wij ruw uit onze onrustige dommeling werden gescheurd. De sovjets vielen aan — ALARM! Reeds ratelden van alle kanten onze machinegeweren. De sovjet-aanval was eerst frontaal tegen onze linies gericht. Terrein en weersomstandigheden boden den aanvallers vele voordeelen. Het terrein was vol greppels, waarin wij niet konden neerzien, en waarin alleen onze granaatwerpers indirect konden doordringen. De tot voor enkele uren nog maanheldere hemel werd plotseling met sneeuwwolken overdekt.

Zoo gelukte het den bolsjewisten langzaam onze stellingen te naderen. Door individueele sprongen voorwaarts met ondersteuning van eigen vuur kwamen ze steeds meer naar voren. Reeds waren ze zoo dicht bij, dat wij het opjagende geschreeuw der kommissarissen en officieren en het heesche krijgsgejoel, waarmede de bolsjewisten zichzelf moed poogden in te pompen, hoorden. Onze wapens hamerden en hamerden, maar het was moeilijk onder deze



omstandigheden nauwkeurig het doel te bepalen. Doch toen gingen de sovjets tot den stormaanval over, waarbij wij de verschrikkelijke, preciese uitwerking van onze wapens, vooral van onze m.g.'s, konden vaststellen. Alsof zij werden neergemaaid vielen de aanvallers, hetzij getroffen, hetzij gedwongen in dekking te gaan. Het was een fantastisch vuurspel. De voor onze stellingen opgestelde stroomijten gingen in vlammen op, de lichtspoormunitie spoot fluitend door de lucht, ketste weer op van den keihard bevroren grond en suisde al draaiend opnieuw de lucht in. Huizen in een nabijgelegen dorp, waarin deelen der aanvallers zich ophielden, werden in brand geschoten en stonden als bloedroode fakkels achter het strijdgewoel.

Geen der soldaten dacht op dit oogenblik nog aan de ijzige voeten, de koude lichamen, de felle kou. Er was slechts één doel: de bolsjewistische aanval moest worden gestuit! Het spoot uit de wapens, als duivels lagen de schutters er achter, en er werd gewerkt . . . ! De bolsjewisten kwamen niet verder en moesten zich tenslotte overhaast terugtrekken.

Dat gaf een verademing! Het grootste gevaar scheen nu voorbij te zijn. Maar onze tegenstander was *te* sterk om zich door een één keer afgeslagen aanval te laten ontmoedigen. Hij had nog pas een bataljon ingezet. Nauwelijks had het zich teruggetrokken, of een tweede deed een verrassenden aanval op onze rechterflank, die slechts zwak door een versterkte groep was beveiligd. De bevelvoerende onderofficier liet zich echter niet van de wijs brengen. Hij bood met de weinige mannen, die hij had, zulk een dapperen en weloverwogen tegenstand, dat de overmacht van den aanvaller zich pas kon ontplooien, toen onze versterkingen in den looppas naderden. Ook dit gevaar leek te zijn bezworen. Maar nog eenmaal ontstond hier een kritieke, op de zenuwen werkende situatie, toen het krijgsgeluk besluiteloos tusschen beide partijen aarzelde. De ter ondersteuning aangevoerde zware m.g.'s hadden geen schootsveld, omdat lichte m.g.'s ervoor lagen. Dus moesten deze lichte m.g.'s eerst worden teruggetrokken en door de zoo ontstane vuurpauze gelukte het den sovjets opnieuw terrein te winnen. Ze naderden tot vlak voor onze stellingen, zoodat wij opnieuw de bedreigingen der kommissarissen en het opgewonden krijgsgeschreeuw hoorden. Weer voelden wij, hoe de sovjets zich tot den laatsten sprong gereed maakten, teneinde zich in een niet te stuiten golf over onze weerstandslinie heen te storten en ons te verpletteren.

Maar onze mannen hielden stand. Al gelukte het onze geconcentreerde geweersalvo's ook niet de nu pauzeerende machinegeweren te vervangen, de schoten lagen toch zoo goed en dicht, dat het opdringen den sovjets onnoemelijk werd verzwaard. En in de laatste kritieke sekonden, toen wij ons reeds gereed maakten voor den laatsten strijd, was de verwisseling der stellingen volbracht en onze m.g.'s konden weer hun noodlottige werking uitoefenen. Sinds dat oogenblik bestond er voor de sovjets geen voorwaarts meer, midden in hun bewegingen vielen zij en verstijfden. Opnieuw bleef hun niets anders over dan zich overhaast terug te trekken. Onze soldaten waren niet te slaan!

Hoe ongebroken de moraal van deze soldaten, die juist de meest opwindende situatie hadden doorgemaakt, was, bewees de tegenaanval, dien zij onmiddellijk hierop ondernamen, en die meer dan 50 gevangenen opleverde.

Maar nòg wilden de aanvallers niet erkennen, dat zij verslagen waren. Met vertwijfelde kracht ondernamen zij een derden aanval op onzen linkervleugel. Ook hier vielen ze in hun eigen bloed. Intusschen was onze artillerie gaan schieten en door een systematisch vuur op de terugtochtlinies der sovjets versterkte zij de paniek bij onze tegenstanders. Toen het morgenlicht doorbrak, bleef hun niets anders over dan alle aanvallen op te geven en te vluchten. Helaas was een krachtige tegenaanval van onzen kant niet mogelijk, daar een zware sneeuwstorm opgekomen was, die ons het zicht op de bolsjewisten ontnam.

In aansluiting op de gevechten doorzochten wij met een verkenningstroep het slagveld. Overal haalden wij nog gevangenen te voorschijn, die in kuilen of achter verbrande muren lagen en door ons vuur van de terugtrekkende resten waren afgesneden.

Bij de ruïne van een huis ontdekten we niet minder dan 23 man! Gewonden lagen over het heele veld. Ze waren half bevroren. Tusschen hen in lagen de dooden. In een greppel, die nauwelijks 50 meter voor onze rechterflank lag, vonden wij 54 dooden. In alle stellingen lagen ze verstijfd, de handen afwerend naar voren gestrekt, de hoofden tegen den grond gedrukt.

Een bolsjewist, dien wij uit een schuilhoek trokken, vroegen wij naar naam en nummer van zijn divisie. Met gebogen hoofd stamelde hij slechts eenige woorden. Zij luidden: de verslagenen, de verslagenen!

Lezers! Zendt ons katalogi van de particuliere leesbibliotheken in uw woonplaats. Gij vergemakkelijkt onze **zuiveringsactie!**

Dr. Jac. van Essen:

BRIEF AAN EEN INDISCHMAN

Beste P.!

Voor mij ligt je brief, dien je mij ongeveer twee jaar geleden, kort na het begin van den oorlog, over den internationalen politieken toestand schreef. Niet slechts wegens de verkeersmoeilijkheden heb ik tot nu toe niet geantwoord. Destijds, toen deze oorlog zijn ware gezicht nog voor ons verborg, was er nog maandenlang een regelmatig briefverkeer tusschen Holland en Indië. Desondanks heb ik niets van me laten hooren. Je brief heeft me zoo geschokt en tegelijk geërgerd, dat ik eenvoudig geen lust had erop te antwoorden. Wanneer ik thans in een open brief mijn houding bepaal, dan is dat beslist niet, omdat er momenteel voor ons beiden geen andere mogelijkheid bestaat om elkaar te begrijpen. Veeleer geloof ik, dat onder de gegeven omstandigheden mijn antwoord niet slechts ons beiden aangaat.

Ofschoon ik om je brief nog steeds heel boos op je ben, ben ik niet van plan je met je onbezonnen uitlatingen voor heel de wereld aan de kaak te stellen. Je bent, zooals wij allen, die 't geluk hadden beneden aan den Duitschen Rijn geboren te zijn: sterk in je gevoel, maar in den grond niet onverstandig. Daarom wilde ik graag den weg voor je verstand openhouden, omdat ik er vast van overtuigd ben, dat je hem eens zult gaan. Misschien ben je hem al een eind gegaan, want ook bij jullie aan den aequator, onze naaste bloedverwanten en volksgenooten, is nu veel gebeurd, dat tot nadenken zou moeten stemmen. Ik wil mij ermee tevreden stellen langs dezen weg eenige van je meer onpersoonlijke vergissingen te weerleggen, en juist die, waarop al je uitweidingen berusten, namelijk dat Duitschers niets in ons Nederlandsch-Indië hadden te zoeken.

Naast je brief ligt voor me een citaat uit een Berlijnsche krant van 11 Juli 1941. Het bevat de mededeeling, dat 670 Duitsche vrouwen en kinderen, die in Nederlandsch-Indië woonden, op de Japansche boot Asama Maru in Sjanghai zijn aangekomen. Veertien maanden hebben zij in een totaal van de buitenwereld afgesneden gevangenkamp, ergens op Java doorgebracht en daar zóó'n slechte behandeling ondervonden, dat velen van hen tot skeletten vermagerd zijn.

Wanneer dit juist is — en ik had geen reden daaraan te twijfelen, omdat de Rijksregeering een zoo vernederend bericht pas na een zeer nauwkeurig onderzoek der feiten bekend maakt — dan kun je wel nauwelijks beseffen, hóe zeer wij ons hierover moeten schamen. Hiermee hebben de verantwoordelijke personen niet alleen het Duitsche volk uitgedaagd, maar ook zwaar gezondigd tegen de wetten van algemeen menschelijk fatsoen. Zoo handelen de bolsjewieken, beste kerel! Daarover kunnen wij Europeanen jullie nu heel wat vertellen!

Intusschen levert juist dit zeer betreurenswaardig incident het bewijs, dat de Duitschers toch tenminste iets in ons Indië te zoeken hebben, en zulks met onze toestemming. De mannen en vaders van deze vrouwen en kinderen waren immers tot aan het uitbreken van den oorlog gedeeltelijk als artsen, ingenieurs, etc. in koloniaalen dienst, de overigen werkten in handel en industrie, en dat natuurlijk eveneens met onze toestemming en te onzen bate, want het is aan hen te danken, dat het aandeel van Duitschland in den Indischen handel tot voor kort meer dan 10 pct. van den totalen invoer van Indië of zelfs 20 pct. van den invoer uit Europa bedroeg.

Je weet even goed als ik, dat de Rijksduitschers om hun onvergelijkelijken vlijt, hun volkomen betrouwbaarheid en hun zoo bij uitstek gezellige levenswijze in ons Indië steeds hooggeacht werden. Ueberhaupt heeft hun nauwe verwantschap met ons volk ertoe geleid, dat de inboorlingen zeer wel het verschil tusschen een Hollander en een Engelschman weten, maar Hollanders en Duitschers niet uit elkaar kennen.

Dàt kan het dus niet zijn: er moet nog iets anders in het spel zijn en ik zal nu in het openbaar zeggen, wat er aan de hand is. De Engelsche oorlogspropaganda heeft je dit aangedaan en wel met de meer dan belachelijke bewering, dat de momenteel in Indië wonende Duitschers een staatsgreep voorbereidden om onze koloniën het Duitsche rijk in handen te spelen! Ik zeg met opzet: „Meer dan belachelijke bewering" en ik voeg hierbij „typisch Engelsch"; want ik heb becijferd, dat de Rijksduitschers slechts ongeveer 40 pct. van de in Indië wonende Europeanen uitmaken of nauwelijks 0.015 pct. van de totale bevolking. Daar zijn de door jullie zoo onnoodig geplaagde vrouwen en kinderen niet bij inbegrepen.

Wanneer jullie daarginds voor elken prijs een „vijfde kolonne" wilt hebben, dan moeten jullie die daar zoeken, waar ze te vinden zijn, namelijk bij de Joden, die nog maar al te veel bij jullie rondwroeten. Het zou niet de eerste keer zijn, dat zij ons achter onzen rug politiek en ekonomisch aan Engeland verkochten.

Ik geloof daarom, dat de Engelschman met zijn dwaze bewering niets anders in het schild voert, dan jullie met behulp van de Joodsche handlangers, die ook bij jullie de heele pers beheerschen, tegen de stamverwante Duitschers op te hitsen, om tenslotte als lachende derde het voorwerp van den twist zelf binnen te sleepen. Misschien niet juist de koloniën, want die heeft hij toch al sinds het Weener Kongres. Wij bezitten ze niet, maar wij besturen ze slechts. Doch de Duitsch-Indische handel, dat is waarschijnlijk des Pudels Kern!

Met je onbeheerschtheid heb je mij pas goed uit mijn tent gelokt! Ik moet je ook nog eenige historische feiten ter sprake brengen, die een goeden indruk geven van het aandeel der Duitschers aan de verovering en instandhouding van onze Indische koloniën. Zonder twijfel zijn deze feiten nieuw voor je, want tot nu toe lag het in de lijn der kleinstaatsche Hollandsche mentaliteit, om ze zorgvuldig te verzwijgen.

Ik wil tot aan het begin van onze koloniale geschiedenis teruggaan. Wij hebben op school geleerd, dat een zekere Cornelis de Houtman den weg naar Oost-Indië voor ons ontdekte. In waarheid echter voerde de Duitscher Gerhard von Bönningen uit Emden het bevel over de betrokken schepen. Houtman maakte de reis slechts als kommercieel eerste gevolmachtigde der Amsterdamsche reeders mee. 't Is typisch kleinstaatsch gedacht, den Hollandschen koopman en niet den Duitschen zeeman als ontdekker te eeren. Hier hebben wij blijkbaar met een opportune geschiedenisvervalsching te doen. Trouwens, het aandeel der Duitschers in de Hollandsche vaart op Indië is nooit juist gewaardeerd geworden. De geschiedenisboeken van de geheele wereld hebben ons steeds willen bijbrengen, dat de Hollanders hun schepen naar overzee zelf gestuurd hebben. In werkelijkheid echter waren de „Hollandsche" zeelieden van het eerste begin voor het grootste deel Duitschers, en zeer zeker niet alleen de scheepsjongens, maar ook de stuurlieden en kapiteins. Zij kwamen vooral uit de Rijksnederlanden, zooals Sleeswijk, Dithmarschen, Oldenburg en Pommeren. De „Vliegende Hollander", die eens de wereldzee veroverde, en zoowel Spanjaarden als Engelschen ontzag inboezemde, was in den grond van de zaak een Noord-Duitsch zeeman. Wanneer ik dit als Hollander heel openhartig zeg, dan doe ik dat slechts om er den nadruk op te leggen, dat Holland ook in zijn grootsten tijd tot de Groot-Duitsche lotsgemeenschap behoorde.

Wat voor de zeevaart naar Indië geldt, geldt zelfs in versterkte mate voor de Indische landkolonisatie. Duitsche soldaten en Duitsche koloniale ambtenaren hadden een groot en roemrijk aandeel in de verovering en pacificatie van Nederlandsch-Indië. Reeds in het jaar 1641 waren het voornamelijk Duitsche troepen, die Malakka veroverden, en van de 3000 Würtembergers, die destijds Celebes, Ambon en Achter-Indië voor de Oost-Indische compagnie met succes verdedigden, zijn tenslotte slechts 200 teruggekeerd; de anderen zijn voor ons den heldendood gestorven. — Ongeveer een eeuw later (1770—1780) braken de groote koloniale oorlogen uit, die erover beslisten, dat Holland zich in den Maleischen Archipel handhaafde. Het toenmalige koloniale leger was 78.000 man sterk, waarvan meer dan de helft Duitschers, zoodat het gebruikelijk was de kommando's in het Duitsch te geven. Werden ook niet in de vorige eeuw de verdedigingsplannen voor het Hollandsche koloniale rijk door een Freiherr von Gagern ontworpen? Heeft niet een Herzog Karl Bernhard von Sachsen de opstanden op Bali in het jaar 1847 onderdrukt? Waren het niet de Duitschers Köhler en Demmien, die in 1870 tijdens den Atjeh-oorlog Noord-Sumatra veroverden? Onderdrukte niet de Duitsche Feldoberst Steinmetz in 1742 den Chineeschen opstand? De lijst is werkelijk onuitputtelijk en wij moeten ons schamen, dat nu daarginds menschen bezig zijn tegen de Duitschers te hitsen onder het motto, dat de Duitschers in Nederlandsch-Indië „niets te zoeken" zouden hebben.

Ook in het koloniaal bestuur waren de Duitschers zeer gelukkig. De beroemdste Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië was Albert Heinrich Wiese uit Bremen, die in 1804 de Engelsche poging om Java te bezetten, verijdelde. Belangrijk was ook de Duitsche Gouverneur-Generaal Gustav Wilhelm von Immhoff, die in 1737 in opdracht van de Compagnie in Ceylon orde op zaken stelde. Reeds in 1665 was een Duitscher met name Georg Eberhard Rumphius plaatsverv. gouverneur-generaal en lid van den Raad van Indië. Holland was steeds te klein om de beteekenis van zulke mannen — ik heb maar een tamelijk willekeurige keuze gedaan! — passend te waardeeren.

Laat mij dus in de toekomst met rust voor wat betreft je dwaze „politieke opinies". Het zijn die van een onmondig kind, dat nog heelemaal niet weet, waarover het gaat. Tegenwoordig wordt de geschiedenis niet meer „gemaakt" maar bevochten. Voor kinderlijke onoprechtheid is geen plaats meer.

Juist nu staat overal de Duitsche soldaat en vecht voor Europa's toekomst. Het is voor ons, Nederlanders, hoog tijd, te beseffen, dat deze Duitsche soldaat altijd en overal achter ons gestaan heeft. Daarom is iedere Duitscher in ons Indië niet „ongewenscht", zooals de Engelsche Joden je dat nu wijsmaken, maar juist een eeregast.

(„Volk und Reich")

Maatstaf van Beoordeeling

Naar aanleiding van het artikeltje „Ontaard of niet?" op pag. 4 in „De Misthoorn" d.d. 24 Januari j.l., zij het mij vergund, het volgende in het midden te brengen.

Ofschoon des schrijvers oordeel over den schilder Jan Sluyters mijn volle instemming heeft, dunkt mij de *motiveering* van dat oordeel geheel verkeerd, ja bepaald een schoolvoorbeeld van verkeerde opvatting.

De schrijver zegt:

„Maar hiervan afgezien, blijft het meest treffend, hoe de schilder naast zijn tallooze blanke naaktfiguren ook door eenige negerinnen en mulattinnen en door de Russische Natasja gegrepen is geworden, *zoodat* van een volksche instelling bij den kunstenaar Sluyters geen spoor is te ontdekken."

Het — door mij — gecursiveerde „zoodat" stelt buiten twijfel, dat voor schrijver het *onderwerp* of *motief* van een kunstwerk de instelling van den kunstenaar resp. diens werk bepaalt.

In de volgende alinea wordt dit nog aangedikt. Schrijver noemt een paar buitenlandsche onderwerpen of motieven van Sluyters. Dan komt als slotsom de aap uit den mouw:

....„al deze wijzen op een voorkeur bij den schilder voor *motieven*, die te eenenmale vreemd zijn aan zijn geboortegrond." (Cursief van mij.)

Hier wordt met zooveel woorden onomwonden gezegd: voor den schrijver bepaalt het *motief* (van een kunstwerk) de waarde of beteekenis van het kunstwerk.

Tenslotte verkondigt de nu weer volgende alinea lustig:

„Even weinig *Nederlandsch gevoel* verraden tenslotte de landschappen".... enz. (Cursief van mij.)

Vraag: Kan dus bijv. een Congolandschap, geschilderd, door een Nederlander, geen Nederlandsch gevoel verraden?

Mij dunkt: de vraag stellen is haar beantwoorden! Natuurlijk kan het wèl. Groote Nederlandsche Meesters uit de zeventiende eeuw hebben o.m. landschappen in Brazilië geschilderd op een typisch Nederlandsche wijze, die duidelijk het Nederlandsch gevoel vertoont.

Dezelfde opmerkingen gelden, mutatis mutandis, ten aanzien van de negerinnen en de rest.

De fout van deze soort kunstbeschouwing ligt in het feit, dat zij oordeelt naar het *onderwerp* of *motief* in plaats van naar de *behandeling* (van het motief door den kunstenaar). Dat dit een fout is, blijkt onmiddellijk, wanneer men zich afvraagt, of een Nederlandsch zeegezicht, geschilderd door een Cubaan, Nederlandsch gevoel verraden kan. Immers: neen!



..phorst", een der veel-omstreden werken van Jan Sluyters.

De hoedanigheid van kunst schuilt *nimmer* in het o n d e r w e r p of m o t i e f, maar *altijd* in de b e h a n d e l i n g. In visie, opvatting, stijl etc. Het is mogelijk den Congo specifiek-Nederlandsch te schilderen; en het is mogelijk Staphorst specifiek *on*-Nederlandsch te schilderen. Van dit laatste levert Sluyters zelf trouwens het bewijs! De door den schrijver toegepaste wijze-van-beoordeelen is dus verkeerd.

Tegen deze verkeerde, n.l. van het onderwerp of motief i.p.v. van de behandeling uitgaande kunstbeschouwing, dient scherp stelling genomen te worden! Gedurende het midden der vorige eeuw deed zij in Nederland opgeld, met als gevolg groot nadeel voor de kunst. Men dient er tegen te waken, dat het Volksche niet gezocht worde op de verkeerde plaats, want dan krijgt men zoetelijke Kitsch i.p.v. gezonden bloei der kunst.

Tot slot verklaar ik nogmaals nadrukkelijk: mijn op- en aanmerkingen hebben slechts betrekking op des schrijvers redenatie. Ook ik beschouw Jan Sluyters als een decadent. Maar het bewijs moet op *goede* gronden geleverd worden. Dit is zeer wel te doen en werd, trouwens, door anderen dan ook gedaan. Daarop nader in te gaan ligt echter niet op mijn weg.

Beekbergen, 27 Januari 1942.

Dr. ALFRED A. HAIGHTON

Een kerkelijk-politieke allegorie

De zeventiende eeuw was een tijd van felle godsdiensttwisten. Fanatieke kerkelijke geestdrijvers gingen aanhoudend hun competentie te buiten, uiteraard zeer tot misnoegen van hen, in wier invloedssfeer zij drongen. Tot de laatsten behoorde Dr. Coster, de man van de bekende Amsterdamsche Academie. In zijn tooneelstuk P o l y x e n a *had hij reeds de huichelarij en de wraaklust der geestelijkheid gegispt. Verder gaat hij in zijn* I p h i g e n i a, *waarin hij het boosaardig politiek gedoe der priesters aan de kaak stelt, die door leugen en bedrog Iphigenia, de dochter van koning Agamemnon naar Aulis hebben gelokt, om haar daar te offeren, maar dit in schijn door Agamemnon te laten doen, teneinde zoodoende de Grieken van hun koning en bevelhebber te doen vervreemden.*

In zijn voorrede verklaart de auteur, dat hij de mythologische stof geheel vrij heeft behandeld. Het was hem slechts te doen om hun, die niet ziende-blind zijn, te laten zien, hoe het in de wereld gaat: hoe de schijnheilige, vermomd als geestelijke, te werk gaat om zijn heerschzucht en egoïsme bot te vieren en daarbij voor geen enkel middel terugdeinst. De schrijver is er inderdaad op voorbeeldige wijze in geslaagd ten tooneele te brengen, h o e h e t i n d e k e r k e l i j k - p o l i t i e k e w e r e l d g a a t. *Zijn werk is waarlijk* k l a s s i e k, *niet minder dan een uitstekend drama van Vondel, en het wordt dan ook hoog tijd, dat het opnieuw wordt uitgegeven, omdat het ten volle de aandacht der letterkundigen en niet minder ook die der politici verdient.*

Reeds de titelprent is zeer merkwaardig. Zij stelt een koninklijk ruiter voor. Ros en ruiter kunnen het best met elkaar vinden. Dit is het beeld van de burgerij, onder eenhoofdig vorstelijk gezag.

Daarnaast is nog een paard afgebeeld, waarop een vorst en een kerkelijk hoogwaardige zijn gezeten. Terwijl nu de vorst het ros aanzet, kort de geestelijke den teugel. De geestelijke verstoort door zijn gezagsaanmatiging de harmonie, met het gevolg, dat het paard gaat steigeren en beide ruiters gevaar loopen te zandruiteren. Geen twee heeren op één schip!

Niet de onderdaan, zegt de dichter, maar de vorst moet het oppergezag bezitten en wel geheel alleen en onverdeeld. Wel kan hij zich door de besten des lands advies laten geven „zoowel in geestelijke als wereldlijke zaken". Men ziet, hoe de dichter ijvert voor een krachtig, centraal gezag, dat niemands slippendrager is; een gezag in den geest van Oldenbarnevelt en ook in dien van het nationaal-socialisme; een volksch gezag, dat een waarborg is voor ware vrijheid en dienst aan het algemeen welzijn. Het caesaropapisme van den dichter is hier nevenzaak. Waar het om gaat, is het noodlottige, verderfelijke voor land en volk, dat zucht onder een tweehoofdig wereldlijk-geestelijk bestuur. Dat verderfelijke, dat van alle tijden geweest is en nog is, heeft de dichter voor alle tijden geschilderd.

Slechts enkele uitlatingen zullen wij nog vermelden. Zoo noemt Dr. Coster de geestelijken een hoop vreemde sloven, die langzamerhand véél te machtig waren geworden. Ook zijn er veel landslui van geringe afkomst en zeer geringe ontwikkeling onder, die niet het recht hebben zich Gods volk te noemen, omdat zij zoo uitsluitend twistziek zijn. Waarom oorlog, als hij zulke lieden aan het roer brengt? „'t Is slimmer als het was...."

Het volk van Nederland, dat in onze dagen zoo gaarne den spiegel van het Verleden ter hand neemt, schouwe ook in dezen spiegel „tot leerzaam tijdverdrijf".

UIT DEN HAARLEMSCHEN JODENHOEK

Hoe Barend Augurkiesman aan een zaak kwam

Wanneer men een Haarlemmer de vraag stelt: „Kunt U mij ook zeggen waar de zaak van Augurkiesman gevestigd is?" dan luidt het antwoord niet alleen ontkennend, maar krijgt de vrager ten antwoord, dat een zaak van iemand, die Augurkiesman heet, in Haarlem niet te vinden is.

En zelfs wanneer men den officieelen weg bewandelt en zijn schreden rich de Kamer van Koophandel, wordt men ook daar niet veel wijzer.

Want men laat U wel een dossier zien, genummerd 1324, waarin sprake is van de oprichting van „The Dutch Shop", eigenaar Barend Augurkiesman, gevestigd in het perceel Kruisweg 47, „Kunsthandel en Hollandsche artikelen", maar dat dossier bevat naast die gegevens ook het woordje OPHEFFING, met het jaar 1934.

Zoodat dus ook officieel Barend Augurkiesman van het tooneel is verdwenen. Niettegenstaande dit alles bestaat er een zaak in Haarlem, in het hartje der stad, Kruisweg 47, waarvan de eigenaar sedert 1920 Barend Augurkiesman is. Ten spijt van de gegevens van de Kamer van Koophandel.

Voordat Barend Augurkiesman, met welwillende medewerking van een van de bekendste advocaten en een kantonrechter uit die dagen, den man die vóór hem in het pand Kruisweg 47 een boekhandel had, dwong binnen 2 × 24 uur de zaak te ontruimen, was de eigenaar van deze zaak de heer Herman van Elst, tegenwoordig wonende aan de Kleverlaan.

En de geschiedenis betreffende de „overneming" van zijn zaak door genoemden Amsterdamschen jood is een bewijs te meer voor de stelling, dat de joden ook in Haarlem deden wat ze wilden. Langs wettigen weg als het ging, langs andere wegen als het moest. De geschiedenis met Herman van Elst is niet nieuw, noch oorspronkelijk: er zijn duizenden van die gevallen in Nederland voorgekomen.

Herman van Elst was jong, pas getrouwd, had een behoorlijke betrekking en wilde, als zoovelen, zien vooruit te komen.

Zoo werd het pand Kruisweg 47 gehuurd en daarin gevestigd een boek- en kunsthandel.

Na eenigen tijd begon de zaak aardig te loopen. Er werd verdiend en men rekende er al op, dat binnen niet al te langen tijd het baantje van vertegenwoordiger, dat v. E. bekleedde, verwisseld kon worden met het beheer van de nieuwe zaak.

Totdat er een kink in den kabel kwam: de eigenaar van het huis wilde, (men maakte in 1920, evenals nu, hooge prijzen voor de huizen) 't pand verkoopen en bood het v. E. aan, die er echter geen zin in had en misschien had hij er ook geen geld voor. Daarbij kwam de overweging, dat men hem toch de huur niet kon opzeggen, al liep het huurcontract af, want men had in die dagen een „huurcommissie" zonder welker toestemming men geen huurder de huur kon opzeggen, omdat er bijna geen huizen te huur stonden; men betaalde in dien tijd heele sommen als z.g. „sleutelgeld".

Doch op een goeden of liever kwaden dag kwam er een dagvaarding. *De nieuwe eigenaar*, de jood Barend Augurkiesman, vorderde de ontruiming van het pand. De zaak kwam voor de „huurcommissie" en de heer van Elst werd in het gelijk gesteld: hij kon rustig blijven wonen.

Na eenigen tijd kwam er een nieuwe dagvaarding; de Kantonrechter had nu de zaak in handen. En ziet, een Haarlemsche advocaat had met Barend Augurkiesman de strop gevonden, om er zijn volksgenoot aan op te hangen.

De jood had ergens in Haarlem een klein winkeltje zien staan, dat te huur was en waarin de heer van Elst kon kruipen, als hij wilde. Het argument, dat er geen winkelhuis beschikbaar was, werd daardoor krachteloos gemaakt.

De uitspraak was, dat de heer van Elst den winkel binnen 2 × 24 uur moest ontruimen. Men ziet: het ging alles volgens wet en recht!

Het doel was bereikt, de goy was de zaak, die hij met moeite en kosten goed loopend had gekregen, uitgetrapt; bevredigend was het bovendien voor de Haarlemsche joden, dat de benadeelde winkelier ook nog een groot gedeelte van zijn goederen aan de Haarlemsche „kooplieden" tegen spotprijs moest verkoopen.

Van dien tijd af dateert de vestiging van den boek- en kunsthandel, genaamd „The Dutch Shop", van Barend Augurkiesman, Kruisweg 47 te Haarlem.

Hoe komt het nu, dat geen Haarlemmer, tenzij iemand uit de naaste omgeving, die zaak kent? Omdat in 1934 de naam van de winkelruiten is verwijderd. Gij kunt op het pand Kruisweg 47 geen enkele aanduiding betreffende den naam van den eigenaar of de firma vinden.

Maar evengoed drijft de jood Barend Augurkiesman er nog heden ten dage zijn boek- en kunstzaakje.

DEN HELDER:

„Aanbevolen adressen"

De „Heldersche Courant", thans genaamd „Dagblad voor Hollands Noorderkwartier" weert geen joden uit haar kolommen. Geld stinkt niet! Zoo denken zelfs de bladen, die onder nationaal-socialistische leiding zijn gekomen. Dat dit blad echter joodsche zaken als *AANBEVOLEN adressen* beschouwt, gaat alle perken te buiten.

Wij eischen, dat navolgende advertenties uit de „aanbevolen adressen" van het genoemde blaadje verdwijnen. Zoo de heeren van deze courant zelf niet inzien, dat een nieuwe tijd een nieuwe houding eischt, men mag tenminste van de vele nationaal-socialistische organen op persgebied verwachten, dat zij wèl eenig inzicht in deze materie hebben.

AUTOSLOOPERIJ EN METAALHANDEL
I. de Jongh, Vosstraat 12, Tel. 2795

BANKETBAKKERIJ L. ELTE
Koningstraat 3—5, Tel. 2274

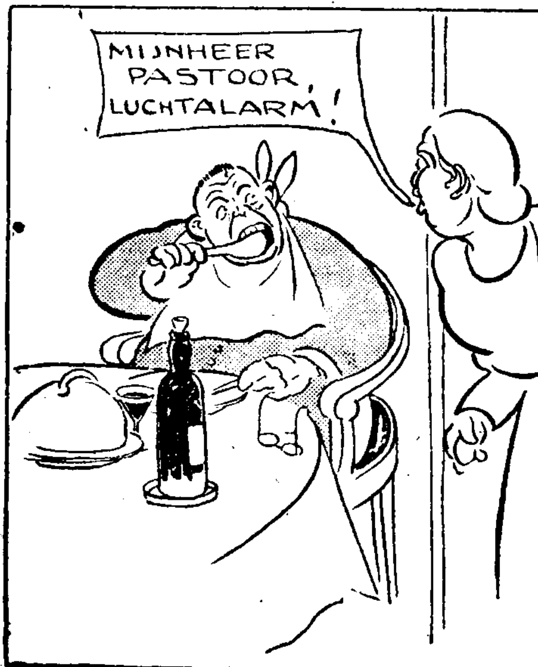
DAMES-, MEISJES EN KINDERCONFECTIE
Carel Coltof, Spoorstraat 43, Tel. 2302

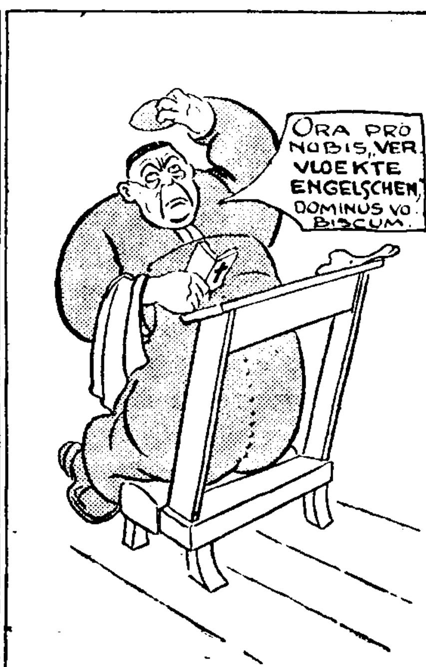
EERSTE AUTOSLOOPERIJ EN METAAL-, RUBBER- EN MACHINEHANDEL
H. de Jongh — Tel. 3430
Bassingracht 151 en Binnenhaven 125

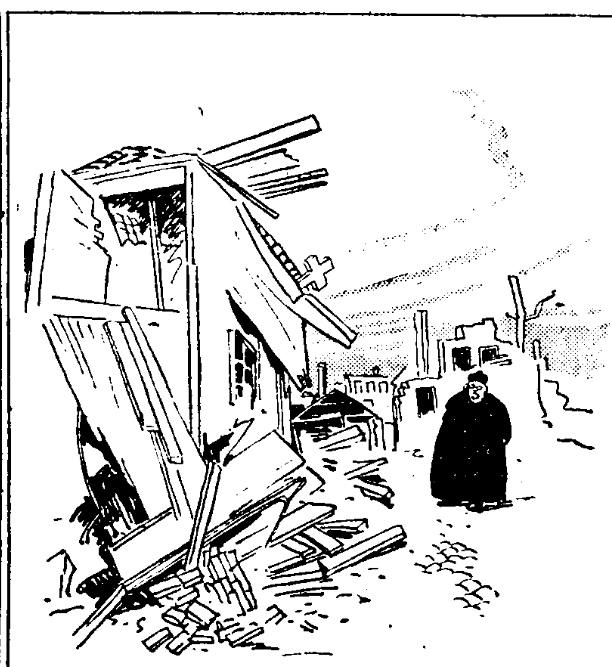
LUXE- EN HUISH. ARTIKELEN
M. Mannheim, Koningstraat 41, Tel. 2208

MANUFACTUREN
Carel Coltof, Spoorstraat 43, Tel. 2302

(Vervolg van pag. 6, WERELDGEBEUREN)
van het lot in vele opzichten herinnert aan dat van Noorwegen en waar de N.S.B. als eenige toegelaten politieke partij herinnert aan de positie, die de Nasjonal Samling in het Noorden inneemt. Wanneer en hoe het Nederlandsche volk zijn eindstation bereikt valt in het huidige stadium der politieke ontwikkeling nog niet te zeggen. De stemming van afzijdigheid, waarin nog steeds een belangrijk deel onzer volksgenooten gevangen blijft, maakt het moeilijk voorspellingen op korten termijn te doen. De resultaten, die de Nederlandsche Nasjonal Samling reeds wist te bereiken wettigen echter een zeker optimisme.









DE STEM DER PERS!

Ze dùrven!

In de „Daily Mirror" verhaalt Cassandra het volgende voorval, dat typeerend is voor de Engelsch-sovjetische betrekkingen.

„Toen de bolsjewistische militaire missie in Engeland aankwam, moesten de Britsche organisatórs zich jegens haar verontschuldigen wegens eenige fouten in het reisprogramma. Op de in groote opwinding geuite verontschuldigingen antwoordde een lid der delegatie koeltjes: „Stel U gerust — bij ons was het óók zoo'n herrie . . . voor de revolutie!"

DE ACHTERGROND DER GERMAANSCHE KULTUUR

HET GERMAANSCHE WEZEN.

Het is moeilijk om in één enkele formule het Germaansche wezen te vangen. Het baat ons niet in het verleden terug te gaan en ons een voorstelling te maken van den heidenschen Germaanschen mensch, als het ons niet tevens gelukken zal, uit het aldus ontworpen cultuurbeeld alles te elimineeren wa als typeerend kenmerk van den destijds bereikten cultuurvorm gelden moet. Uit het feit, dat de Germanen een volk van boeren waren, vloeit reeds een bepaalde geesteshouding ten aanzien van het aan natuurlijke gegevenheden gebonden leven voort. Wanneer wij opmerken, dat de oude Germanen leefden in een maatschappij van feudaal-aristocratische en streng-patriarchale structuur dan kunnen wij daaruit reeds een aantal kenmerken afleiden, die wij overal op de wereld in soortgelijke sociale structuren mogen verwachten. De verbondenheid tusschen den vorst en zijn gevolg. die weer berust op de wederzijdsche trouw; het overheerschen van het sibbegevoel boven het streven naar verzelfstandiging van het individu deze kunnen wij reeds als zulke algemeene kenmerken noemen. Een kritische bezinning op het cultuurbeeld, dat de oude Germaansche overlevering ons voor oogen stelt, zou derhalve tot de slotsom moeten komen. dat welhaast alles wat dit beeld bepaalt niet als kenmerkend voor den Germaanschen geest mag beschouwd worden maar eerder tot een bepaalden historischen cultuurvorm behoor

Zulk een beschouwing zou toch niet juist zijn; zij leidt tot relativeering van alles, wat de structuur eener menschelijke samenleving bepaalt Het moge dan waar zijn, dat de elementen eener cultuur ook op vele andere plaatsen gevonden worden, zij zijn niet als zoodanig belangrijk, maar juist door de wijze, waarop zij zich verbonden hebben tot een organisch opgebouwde cultuur. Zoo ergens, dan moet hier gelden, dat het geheel meer is dan de som der deelen. Men kan zelfs de vraag stellen: is het wel toevallig, dat de Germanen dezen patriarchaal-aristocratischen cultuurvorm bereikt hebben, of ligt dit niet veeleer in het wezen van den Germaanschen mensch besloten? Het antwoord kan niet twijfelachtig zijn: in zulke dingen is er van toeval geen sprake. Daarop wijst reeds het feit, dat deze cultuurvorm tot in het Indo-Germaansche verleden terugreikt en tot op heden, hoe zeer ook door latere ontwikkeling verduisterd, het aangezicht van Europa bepaalt.

Wij komen zoo gemakkelijk onder den indruk, dat de Germaansche cultuur een afgesloten historisch verschijnsel zou zijn. Zij is geworteld in een heidensche wereldbeschouwing en deze heeft met een door de bekeering haar einde gevonden. De volstrekte overwinning van de Christelijke middeleeuwen beteekende tevens een zich afwenden van het uit eigen bodem gegroeide geestelijke leven. Met uitzondering van de merkwaardige, maar dan ook geheel op zichzelf staande IJslandsche overlevering, hebben alle Germaansche volken, het een vroeger, het ander later, hun eigen verleden aan de vergetelheid prijs gegeven en zijn zij zich uitsluitend gaan voeden met den geest en den vorm der antiek-Christelijke cultuur. Het Latijnsche letterschrift verovert de wereld, waar de runen inheemsch waren; de heiligenlegende en de scholastieke wetenschap verdrijven de oude literaire tradities. Dit geschiedde zoo volledig, dat zelfs het Germaansche epos van zijn luister beroofd werd en de latere jeugd zijn heroïsche verlangens bevredigde door den Griekschen Ilias en niet door het Duitsche Nibelungenlied, om niet eens te spreken van de in menig opzicht zooveel echter Germaansche Eddaliederen. Zelden heeft een volk zoo geheel zijn eigen verleden verloochend als het Germaansche dat gedaan heeft; met een welwillend medelijden beschouwt men de onrijpe vruchten, die aan Germaanschen Yggdrasil zijn gegroeid.

Mag men dit dan niet zoo verklaren, dat de hedendaagsche Nederlander zich geen verwantschap meer met de oude Germaansche levensvormen bewust is? Als wij ons geheel bevredigd gevoelen door den Griekschen Ilias en den Romeinschen Aeneis. en daarentegen de heldengedichten der Edda slechts als een curiositeit beschouwen, als wij er zelfs van overtuigd zijn, dat het klassieke epos als kunstvorm verre boven de voortbrengselen der oude Germaansche literatuur verheven is. volgt dan daaruit niet, dat de humanistische levensstijl van onzen geest bezit genomen heeft? Het kan niet ontkend worden, dat talrijke Nederlanders hiervan meer of min bewust overtuigd zijn; voor hen beteekent het humanisme de overwinning over het primitieve, het barbaarsche, de inschakeling van het Germaansche Noorden, in den stralenden kultuurkring van Hellas en Rome. Reeds de humanisten der 16e eeuw, die met een patriottistische geestdrift bezield waren voor het Germaansche verleden, al konden zij dit slechts bereiken langs den omweg der Romeinsche geschiedschrijvers, waren in den waan van de Germaansche primitiviteit bevangen; men behoeft slechts de afbeeldingen van Germanen te bekijken, die als illustratie hunner geleerde werken werden opgenomen, en die tot op heden de populaire voorstelling zijn blijven beheerschen, om te begrijpen. dat die halfnaakte wilden, getooid met vervaarlijke buffelhorens of berenkoppen, een poover figuur moesten maken naast de voortreffelijk uitgeruste legioensoldaten. Vooroordeelen, die zooveel eeuwen ingeworteld zijn, worden niet licht uitgeroeid, zelfs het rijke materiaal, dat de wetenschap van de spade aan den dag gebracht heeft, kon daaraan tot dusver nog maar weinig veranderen.

(Prof. Jan de Vries in „Nederland")

Een lichtje in Amerika

Het was een harde slag, toen men vernam, dat generaal Rommel zich plotseling in Libye weer tegen hen gericht had. die reeds dachten hem te kunnen vervolgen. Men heeft in Amerika den indruk van een groot gevaar. Men stelt vast, dat de bedreiging in Libye geenszins is verdwenen en trekt daaruit de conclusie. dat het zenden van troepen uit het Nabije Oosten ter versterking van het front in den Pacific pure nonsens is Bovendien is de kenze tusschen Suez en Singapore totaal onmogelijk, zoolang men niet voldoende troepen bijeen heeft om alle oorlogstooneelen te bezetten.

(New York Herald Tribune)

Het Empire verbrokkelt

De tijd van bittere teleurstellingen voor de Engelschen is aangebroken. De Engelschen waren er vast van overtuigd, dat de inwendige organisatie van het Britsche Empire een hoeveelheid onbedwingbare krachten vertegenwoordigde. De beloften van Churchill met betrekking tot groote overwinningen, die regelmatig in belachelijke nederlagen veranderen, zijn een voortdurende oorzaak van de akute britsche pijnen. Maar een van de bitterste ontgoochelingen voor Churchill is het feit, dat dit door hem als onbedwingbaar voorgestelde wereldrijk, ten einde ook verder te kunnen voortbestaan, toevoer van nieuwe krachten noodig heeft, die echter in groote hoeveelheden niet meer ter beschikking staan. Een onderzoek naar den toestand door de „Daily Mail" leverde de verrassende uitkomst op, dat de in de koloniën levende Engelschen veel minder „ontgoocheld" zijn door den gang van zaken, dan zij die in het moederland leven. De koloniale Engelschen hadden de volkomen ontoereikende politieke en militaire voorbereiding der Britten reeds lang door. Singapore is daarvan een typisch voorbeeld geworden. Was Oostazië totnutoe een uitgestrekte handels- en uitbuitingsonderneming, daarin is een totale ommekeer gekomen sinds nieuwe levenskrachten, die draagsters van een volksche zending zijn, zich daar roeren. Engeland probeert tegenover deze oprukkende vitale elementen zijn politiek van de kommercieele steunpunten te doen gelden, en zijn merkantiel uitbuitingssysteem nog uit te breiden. De Londensche „observers" geven de schuld voor den slechten stand van zaken aan de leidende kopstukken in de koloniën. Engeland is achter, onkundig van de ware gebeurtenissen, ook voortaan in den ban van de komedie-politiek van den koorddanser Churchill.

(La Tribuna, Rome)

Kunnen de Angelsaksers in Europa landen?

De legers der Europeesche bondgenooten ontbreken den Engelschen en Amerikanen en hun eigen troepen worden pas afgericht. Zij moeten hun hoop vestigen op de bolsjewisten, ofschoon zij zichzelf heimelijk zullen bekennen, dat, nu zij in het afgeloopen jaar niet gewonnen hebben, zij het dit jaar na de geleden reusachtige verliezen nog veel minder kunnen. Een kontinentale operatiebasis is voor de Engelschen en Amerikanen in het eigenlijke Europa niet meer aanwezig, en veel moeilijker dan troepen uit een weliswaar door den vijand bedreigde, maar toch nog steeds in eigen bezit zijnde haven in te schepen is het, troepen in een door den vijand bezette haven te ontschepen. Maar zelfs toen de Amerikanen in den wereldoorlog alle havens van Frankrijk tot hun beschikking hadden. hadden zij meer dan een half jaar noodig om hun expeditieleger aan land te zetten.

(„Kölnische Ztg.", Keulen)

Voor de poorten

Met de verovering van de eilanden van den Bismarck-archipel heeft Japan de sleutelpositie voor het zuidelijk deel van den Pacific in handen. De Bismarck-archipel is het hart van de Zuidoceanische eilandenwereld; hij is van buitengewone politieke en strategische beteekenis. Daarom had Australië in Rabaul een sterke luchtbasis ingericht, die een belangrijk knooppunt vormt voor de luchtverbinding tusschen de Ver. Staten, Hawaï, Australië, Singapore en Ned.-Indië. Japan is nu door de bezetting der vooruitgeschoven stellingen dicht genaderd tot de hoofdstelling van den vijand en bevindt zich reeds nu voor de poorten van Australië en Nieuw-Zeeland. de laatste steunpunten van Engeland en Amerika.

(Tokio Asahi Sjimboen)

Nog steeds oppositie

Het Engelsche volk en de heele Commonwealth beleven tegenwoordig een der somberste crises van hun geschiedenis. De regeering van Mr. Churchill is niet in staat haar taak te volbrengen. Talrijke leden van het kabinet vervullen hun ambt in het bewustzijn van hun verantwoordelijkheid, maar er zijn anderen onder hen, die dat niet doen; voor hen kan er geen plaats zijn op de leidende posten van een land, dat voor zijn bestaan vecht. De heele structuur van onzen regeeringsvorm heeft bewezen niet aan de eischen te voldoen. Wij willen nieuwe mannen, nieuwe ideeën, mannen die in staat zijn om den overwinningswil en de offerbereidheid in juiste banen te leiden. Daarom staat het vertrouwensvotum voor de regeering gelijk met een verdoezeling der feiten.

(„News Chronicle")

Uit de school geklapt, of tewel een stukje U.S. Navy

Wij hebben ca. 80 oude torpedojagers buiten degenen, die tot lichte mijnenleggers zijn omgebouwd, degenen, die aan Engeland zijn afgestaan en degenen, die bij onze marine als transportschip dienst doen. Hoewel deze vaartuigen in den wereldoorlog bij het konvooieeren goede diensten bewezen, kunnen ze zich in geen enkel opzicht met de moderne torpedojagers meten. Hun snelheid is geringer, hun waterverplaatsing kleiner, de schottenindeeling niet zoo goed en de bescherming tegen splinters slecht. De artillerie-bewapening is veel minder geschikt om aan de eischen der huidige oorlogsvoering, waarbij het vliegtuig zoo'n groote rol speelt, te voldoen.

(Admiraal William Pratt in h Amerikaansche blad „News We Washington).

De overwinning in zicht

Korten tijd geleden noteerden de voorspellingen van Mr. Leahy *) nog een hoogen koers. Doch nu heeft het dooiwater de angelsaksische mopjes aangetast. Want de vertwijfelde aanvallen der Russen brengen. ondanks de vorst. het Duitsche front niet aan het wankelen; het staat daar, waarheen het Duitsche opperbevel het wilde verplaatsen. Overal gaan de troepen van de Weermacht tot den tegenaanval over. En terwijl slechts betrekkelijk geringe strijdkrachten dit front in stand houden. bereidt zich achter het front het grootste deel der Duitsche en verbonden legers op het voorjaarsoffensief voor. Om nog maar te zwijgen van de reserves, die, ofschoon ze reeds lang gereed zijn voor den strijd. in den winter nog niet zijn ingezet. Er kan geen twijfel over bestaan, dat de volgende veldtocht Stalins strijdmacht definitief zal vernietigen, temeer, waar zij in de toekomst op steun van elders niet meer kan rekenen.

(Marcel Déat in „L'Oeuvre", Parijs)

*) *Amerikaansch ambassadeur in Vichy. Hij voorspelde een ineenstorting van het Europeesche Oostfront door de Russische winteraanvallen. — Red. Mh.*

„Sluipmoord op de democratie"

Men kan zich met goed recht afvragen, of het begrip, dat men zich aan gene zijde van den Atalantischen Oceaan van de democratie vormt, inderdaad gedekt wordt met datgene, dat in Mr. Cornally's *) uitlatingen tot uitdrukking kwam. **Wanneer omwille van dit valsche, schijnheilige leugenweefsel, dat men „democratie" noemt, de heele wereld in vuur en vlam moet opgaan, dan kan men inderdaad aan de redding der wereld twijfelen: want met de wereld gaat het als met die zieken, van wie Molière zegt, dat, wanneer ze niet aan hun ziekte sterven, ze ten offer vallen aan de medische verzorging, die men hun geeft.**

(„Diario da Manha", Portugeesch regeeringsorgaan, Lissabon)

*) *Cornally is een Amerikaansch senator, die heftige kritiek uitoefende op de houding van den Duitschgezinden vicepresident van Argentinië, Castillo. Cornally zei daarbij o.a.. dat zoo Zuid-Amerika zich niet goedschiks aan de bemoedering der Ver. Staten zou onderwerpen, het daartoe met geweld zou worden gedwongen. — Red. Mh.*

TOBIAS DE SOKKELAERE.

In verband met overvloed van kopie moest de correspondentie van den heer T. de Sokkelaere uit Leuterkerke tot de volgende week blijven overstaan.

AMSTERDAM

Eet mosselen bij VAN DER EIJKEN,
met bier of snaps; dan zal 't U blijken,
dat het een „goden"-eten is.
De prijs is billijk — kom maar kijken
't wordt geserveerd als bij de rijken —
gewend als men dat van ons is.
Dus ga vandaag naar VAN DER EIJKEN
gij weet bij 't scheiden van geen wijken,
Als 't klokje van elf uur er is.

CAFÉ G. H. VAN DER EIJKEN
VIJZELSTRAAT 49 — TELEFOON 31208

Te Amsterdam, op 't Rembrandtsplein,
Kunt ge onder elkander zijn.
Maakt dus gebruik van onzen tip
En bezoekt allen **CAFÉ TRIP**
REMBRANDTSPLEIN 35 Tel. 37157

WIJ KOOPEN ALLE SOORTEN OUD PAPIER
VAN DRUKKERIJEN, FABRIEKEN ENZ.
WED. C. BENDER
RUSTENBURGERSTR. 34-38 - TEL. 95061

PRACHTCOLLECTIE Moderne SCHILDERIJEN in elk genre Speciaal adres voor omlijstingen.
HET LIJSTENHUIS
J. G. BALKSTRA
BILDERDIJKSTR. 207 Tel. 81253

Wat Gorrêe niet lasschen kan
Geef dat gerust den vuilnisman.
Smederij G. J. Gorrêe
GER. DOUSTRAAT 3-5 - TEL. 20787

C. M. W. BERNHARD
MAKELAAR IN EFFECTEN
lid v. d. Vereeniging v. d. Effectenhandel
Leliegracht 9, Amsterdam-C, Tel. 44393
Gedurende beurstijd Tel. A'dam 40730

EDUARD WESSING & ZOON
ASSURANTIEBEZORGERS
Rokin 88—90, Tel. 30760 en 47844
verzorgen op vakkundige wijze,
AL UW VERZEKERINGEN

Zuigers
Wij fabriceeren (gieten) zuigers voor iederen motor
Alle typen FORD met olieveer onder de pen
N.V. Handel-Mij. Otto Müller
Kerkstraat 425-427, AMSTERDAM-C.

M. ZEILMAKER — AMSTERDAM
Schrijfmachinehandel
Marnixstraat 7 — Telefoon 48616
Levering en reparatie van alle kantoormachines

DEN HAAG

N.V. JAN SPIERDIJK
Oudste adres voor
MEUBELEN
Groote Markt 20
hoek Luth. Burgwal
Tel. 11652 — DEN HAAG
SALON-, HUIS- EN SLAAPKAMERS

BLOEMENMAGAZIJN „JOTY"
224a. Laan van Meerdervoort
Telefoon 334850 — DEN HAAG
Levering door het geheele land.

MEUBELEN huis en haard
COMPLETE WONINGINRICHTINGEN
GROOTE VOORRADEN
LAGE PRIJZEN
120 MODELKAMERS
HEERENGRACHT 500
VIJZELSTR 77 A'DAM

Gebr. TH. & L. BOERS Mzn.
Geestbrugweg 22 - RIJSWIJK Z-H.
(Holland)
HANDELSMERK MB SEDERT 1889
Import, Engros, Export, Aardappelen, Groenten en Fruit
Telegr.: adres: Embee Rijswijk (Z.H.)
Tel. Den Haag 118648 en 779130 - Delft 1253

Uniformpetten - W.A. - Mutsen
PETTENFABRIEK
Jacq. A. MULDERS
Corn. Speelmanstr. 3 - Tel. 720321
Den Haag

ROTTERDAM

SCHILDERIJEN
P. D. DOODEWAARD Kzn.
ROCHUSSENSTRAAT 52, TEL. 21956
NOORDMOLENSTR. 26, TEL. 43910

Voor beter BROOD en BANKET
H. C. PELETIER, ROTTERDAM
Benthuizerstr. 91 - Telefoon 41386

NIJMEGEN

Tuinarchitectuur
Vakkundige en moderne tuinaanleg
W. L. HENDRIKS
Gedipl. tuinbouwkundige
DRIEHUIZERWEG 177
Tel. 20069 - NIJMEGEN

UTRECHT

WONINGINRICHTING „WW"
ANTH. MATTHAEUSLAAN 35 a
UTRECHT — Telefoon 12971
Vraagt nu aan ons eens prijs!
„Alles voor Uw woning"

H. HAGENS Stoomwasscherij
Gildstraat 159 - Telefoon 11595
UTRECHT
VRAAGT TARIEVEN

GALESLOOT N.V.
Lederhandel en Schoenmakerij
Vinkenstraat 7
Telefoon 18524 — UTRECHT

Kameraden, koopt bij kameraden
(adv.)

J. H. DE GROOT
Koekoekstraat 15 — UTRECHT
Goud, zilver en horloges
Herstelinrichting

ARNHEM

Voor al uw drukwerk een goed adres?
Verkrijgbaar op vertoon van
LIDMAATSCHAPSKAART 1941
aan Kringhuis Arnhem

Steunt ons Blad

Een blijk van sympathie voor onze actie?....
STORT Uw bijdrage in ons Propagandafonds
Giro 322600
Op de strook te vermelden:
PROPAGANDAFONDS

Ondergeteekende ....

Straat ....

Woonplaats ....

wenscht een kwartaal* / jaar* abonnement op „De Misthoorn", tegen
een abonnementsprijs van f 1.25 per kw. / f 4.75 per jaar*
bij vooruitbetaling te voldoen

U gelieve over dit bedrag te disponeeren*
Het bedrag wordt binnen 8 dagen op Uw giro 322600 overgeschreven*

Handteekening

* Doorhalen wat niet verlangd wordt

K 2745